

Bruksela, dnia 12 lutego 2009 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 6/2009

Inicjatywy i raporty Komisji Europejskiej styczeń 2009 (wybrane)

1. ENERGETYKA - 20 państw członkowskich nadal nie wdrożyło przepisów wspólnotowych wspierających efektywność energetyczną

Komisja przekazała swoją opinię dwudziestu państwom członkowskim, które nie powiadomiły o przeniesieniu do prawa krajowego przepisów dyrektywy w sprawie usług energetycznych¹. Dyrektywa ta ma na celu poprawę wydajności końcowego wykorzystania energii poprzez zapewnienie ram w zakresie zachęt i usług energetycznych. Pomimo przesłania w lipcu 2008 r. poszczególnym państwom członkowskim wezwania do usunięcia uchybienia, nie poinformowały one do tej pory Komisji o dokonaniu pełnej transpozycji dyrektywy. W związku z tym Komisja uruchomiła drugi etap postępowania w sprawie naruszenia przepisów przeciwko Belgii, Bułgarii, Cyprowi, Czechom, Finlandii, Niemcom, Grecji, Węgrom, Irlandii, Łotwie, Litwie, Luksemburgowi, Holandii, Polsce, Portugalii, Rumunii, Słowenii, Słowacji, Szwecji i Wielkiej Brytanii.

Dyrektywa określa ramy, w granicach których państwa członkowskie mogą tworzyć w całej gospodarce klimat dla przedsiębiorczości oraz infrastrukturę sprzyjające efektywności energetycznej. Dyrektywa ma zastosowanie do sektorów budownictwa, transportu, rolnictwa i przemysłu. Stwarza ona również warunki do rozwoju i wspierania rynku usług energetycznych oraz innych środków poprawy efektywności energetycznej, uwzględniając rolę dystrybutorów energii, kwestie finansowania oszczędności energii, wzorcową rolę sektora publicznego, a także znaczenie dostępności informacji. Zaangażowaniu politycznemu państw członkowskich na rzecz efektywności energetycznej muszą towarzyszyć działania legislacyjne na poziomie krajowym.

2. ENERGETYKA: Zapotrzebowanie Europy na ropę naftową należy zmniejszyć o 50% do roku 2050 – opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego (EKES)

¹ Dyrektywa 2006/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2005 r. w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych oraz uchylająca dyrektywę Rady 93/76/EWG

W opinii sporządzonej na wniosek Komisji PE ds. Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (ITRE), przedstawionej w przesłanym do Państwa sprawozdaniu nt. inicjatyw PE w styczniu, EKES wzywa do olbrzymiego, następującego rok po roku przez najbliższe 40 lat zmniejszenia zapotrzebowania na ropę naftową w Europie. Celem ma być ponad pięćdziesięcioprocentowe zredukowanie popytu na ropę do 2050 r.

„Dwoma zasadniczymi czynnikami, które będą kształtować przyszłość przemysłu naftowego w ciągu następnych dziesięcioleci, są wzrost tempa zmian klimatu i stopniowe zwiększanie się trudności w zakresie uzyskiwania bezpiecznego dostępu do istniejących jeszcze zasobów” – stwierdza w swej opinii sprawozdawca EKES-u **Derek Osborn**, członek Sekcji Transportu, Energii, Infrastruktury i Społeczeństwa Informacyjnego. Jedynym mającym szanse powodzenia sposobem wyjścia z kryzysu związanego ze zmianami klimatu będzie szybkie przekształcenie bazy energetycznej na świecie, polegające na odejściu od nadmiernego uzależnienia od energii pochodzącej ze spalania paliw kopalnych. Wzrost światowego popytu na ropę naftową musi w ciągu kilku lat zostać zatrzymany, a następnie zapotrzebowanie to musi nieprzerwanie spadać, by osiągnąć w połowie stulecia poziom znacznie niższy od obecnego. Należy przestawić się na alternatywne źródła energii oraz zdecydowanie podnieść efektywność energetyczną we wszystkich branżach. Zakres potrzebnych zmian można porównać do nowej rewolucji przemysłowej.

Derek Osborn dodał, że pakiet klimatyczny i energetyczny Unii Europejskiej to dobry początek wprowadzania środków potrzebnych Europie. Mogą i powinny one zostać wdrożone szybko i zdecydowanie. EKES uważa jednak, że nawet jeśli cele te zostaną osiągnięte, i tak potrzebne będą dalsze środki, zanim Europa będzie dysponowała odpowiednią i całościową strategią. Należy także w większym stopniu zaangażować społeczeństwo, by zrozumiało ono potrzebę przeprowadzenia istotnych zmian i odegrało odpowiednią rolę w ich wprowadzaniu. Różnorodne organizacje społeczeństwa obywatelskiego muszą zostać zaangażowane w proces podnoszenia świadomości i zwiększania akceptacji potrzebnych zmian, w szczególności tych, które będą miały wpływ na styl życia i zachowania. Powinniśmy sprawnie wprowadzić te zmiany, działając wspólnie na rzecz stworzenia europejskiego modelu przedstawienia naszej gospodarki na system niskoemisyjny, który zainteresuje pozostałe regiony świata i będzie miał na nie wpływ.

W opinii EKES-u wysunięto konkretne propozycje zmniejszenia zapotrzebowania na ropę naftową w kluczowych branżach w Europie, takich jak transport (np. projektowanie miast i innych obszarów zabudowanych w sposób pozwalający w miarę możliwości skrócić odległości i czas podróży, systematyczny wybór raczej transportu kolejowego zamiast lotniczego, transportu publicznego zamiast prywatnego, pojazdów napędzanych energią elektryczną lub paliwem wodorowym zamiast silnikami spalinowymi, poruszanie się w miarę możliwości na rowerze lub pieszo), sektor nieruchomości i budownictwa (np. zastąpienie ropy stosowanej do ogrzewania, chłodzenia i gotowania elektrycznością pochodzącą ze źródeł odnawialnych), produkcja energii (np. poszerzenie możliwie szybko skali stosowania odnawialnych źródeł energii, zaopatrzenie elektrowni węglowych i naftowych w urządzenia do wychwytywania i składowania dwutlenku węgla jak tylko będzie to możliwe). By osiągnąć konieczną dynamikę i rozmach potrzebny do wprowadzenia tych zmian, potrzebne są środki finansowe i prawne służące za bodziec dla tego procesu, prywatne i publiczne programy inwestycyjne oraz zdecydowane przywództwo polityczne, silne środowisko przemysłowe i społeczeństwo obywatelskie.

Derek Osborn dodał także: „Zmniejszenie w Europie zużycia sprowadzanej ropy naftowej oraz zdanie się w większym stopniu na alternatywne źródła energii, którymi ona dysponuje na swym obszarze, zwiększy jej odporność na skoki cen tego paliwa oraz długotrwałe przerwy w jego dostawach czy ograniczenia w tym zakresie. Wysokie ceny ropy naftowej w pierwszej połowie 2008 r. były sygnałem alarmowym. Spadek cen, który potem nastąpił, nie oznacza, że problem został rozwiązany w perspektywie długoterminowej. Musimy zadziałać już obecnie, by nasze społeczeństwo w mniejszym stopniu zależało od zasobów, które występują w ograniczonych ilościach i w przyszłości z pewnością będą coraz trudniejsze do pozyskania”.

3. GOSPODARKA: Komisja Europejska proponuje nowe inwestycje w wysokości 5 mld EUR w infrastrukturę energetyczną i szerokopasmowe łącza internetowe w latach 2009-2011, jako wsparcie unijnego planu naprawczego

W dniu 28 stycznia br. Komisja przedstawiła wnioski dotyczące inwestycji w najważniejsze projekty infrastruktury energetycznej i szerokopasmowe łącza internetowe. Wnioski te przedstawiono w ramach realizowanego obecnie planu naprawczego UE, zatwierdzonego przez Radę Europejską w grudniu 2008 r. Projekty te odegrają w perspektywie krótkoterminowej rolę bodźca, którego gospodarka unijna obecnie tak bardzo potrzebuje, a równocześnie pozwolą realizować takie strategiczne cele, jak np. zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego. Wszystkie państwa członkowskie skorzystają na tym pakiecie środków.

Pakiet został przedstawiony 28 stycznia br. przez przewodniczącego Komisji **José Manuela Barroso** w porozumieniu z komisarzami Andrisem Piebalgsem, Mariann Fischer-Boel i Viviane Reding. Przewodniczący Barroso stwierdził: „Cały plan naprawczy UE opiera się na „inteligentnych inwestycjach” – zamierzonych jako krótkoterminowy bodziec, który pozwoli realizować cele długoterminowe. Komisja przyjęła dziś właśnie taki pakiet: wykaz konkretnych projektów, w które zamierza zainwestować 5 mld EUR ze środków niewykorzystanych w ramach unijnego budżetu; mają one pomóc zbudować silniejszą Europę w perspektywie długoterminowej. Musimy wyciągnąć wnioski z niedawnego kryzysu gazowego i zacząć zdecydowanie inwestować w sektor energii. Musimy również ożywić europejską gospodarkę poprzez stworzenie infostrad na obszarach wiejskich. Komisja zamierza współpracować z państwami członkowskimi nad ożywieniem unijnej gospodarki poprzez inwestycje w tych kluczowych dziedzinach. Wszystkie państwa członkowskie skorzystają na tym pakiecie środków.”

Zaprezentowany pakiet obejmuje:

- ⇒ krótki komunikat, w którym przedstawiono kontekst inicjatywy i jej założenia.
- ⇒ **w zakresie projektów energetycznych**: wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie przyznania wsparcia wspólnotowego strategicznym projektom energetycznym. Proponowane są inwestycje o łącznej wartości 3,5 mld EUR, obejmujące inwestycje w wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla (pula środków: 1,25 mld EUR), w morskie elektrownie wiatrowe (500 mln EUR) oraz projekty dotyczące połączeń systemów gazu i energii elektrycznej (1,75 mld EUR).
- ⇒ **w zakresie łączy szerokopasmowych**: Komisja proponuje przeznaczenie 1 mld EUR na rozbudowę i modernizację szybkich łączy internetowych na obszarach wiejskich. Środki te zostaną udostępnione za pośrednictwem Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich i wykorzystane na wyeliminowanie w Europie obszarów

nieobjętych siecią szerokopasmową (30% ludności na obszarach wiejskich nie ma dostępu do sieci szerokopasmowej).

⇒ *w zakresie pokonywania nowych wyzwań określonych podczas oceny funkcjonowania wspólnej polityki rolnej (WPR):* przeznaczenie 0,5 mld EUR na rozpoczęcie działań zmierzających do sprostania nowym wyzwaniom określonym podczas oceny funkcjonowania WPR, przy wykorzystaniu istniejących mechanizmów rozwoju obszarów wiejskich. Wyzwania te obejmują: zmiany klimatyczne, energię odnawialną, gospodarke wodną, różnorodność biologiczną i restrukturyzację sektora mleczarskiego.

- **Energia i sieci szerokopasmowe to dziedziny kluczowe dla przyszłości europejskiej gospodarki**

Znaczenie bezpieczeństwa energetycznego szczególnie podkreślono w drugim strategicznym przeglądzie energetycznym Komisji w listopadzie 2008 r., a kryzys gazowy uwydatnił je jeszcze bardziej. W obecnej sytuacji gospodarczej i finansowej szczególnie trudno jest znaleźć inwestorów dla wielu projektów. Wsparcie ze strony UE sprawi, że będzie można kontynuować ich realizację: projekty te pomogą w zlikwidowaniu luk w połączeniach międzysystemowych UE i umożliwią dalsze optymalne wykorzystanie wewnętrznych źródeł energii w UE. Projekty koncentrują się na potrzebach transgranicznych i przyczyniają do rozwoju nowych technologii o podstawowym znaczeniu dla przyszłych energetycznych potrzeb Europy. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury internetowej o wysokiej przepustowości jest koniecznym warunkiem dalszego rozwoju gospodarczego i społecznego. W europejskim planie naprawy gospodarczej jako jeden z celów przyjęto rozbudowę sieci łączności szerokopasmowej; dąży się do tego, aby w 2010 r. odsetek osób posiadających dostęp do internetu szerokopasmowego wynosił 100%. Na obszarach wiejskich zawsze jednak będą istniały dodatkowe trudności związane z podłączeniem do sieci szerokopasmowej. Ryzyko to wzrasta znacząco, gdy obniża się liczba inwestycji. Ma to bezpośrednie skutki społeczne i gospodarcze. Dlatego też należy skoncentrować działania na obszarach wiejskich i wykorzystać instrumenty rozwoju obszarów wiejskich do działań na miejscu, aby prace można było rozpocząć możliwie najszybciej.

Blizsze informacje na temat zaproponowanych projektów energetycznych a także na temat szerokopasmowych łączności internetowych znajdują się w załącznikach.

EC_Investing today for tomorrow's energy oraz EC_Investment in broadband

4. GOSPODARKA: Prognozy śródkresowe na lata 2009–2010 - spowolnienie narasta, ale wzrost gospodarczy powróci przed końcem 2009 r.

Zgodnie z najnowszymi prognozami wzrost PKB w Unii Europejskiej spadnie w roku 2009 o 1,8%, a w roku 2010 nieznacznie wzrośnie do 0,5%. Jest to efekt skutków, jakie wywierają na gospodarke głęboki kryzys finansowy, następujące po nim globalne spowolnienie, którego dowodem jest wyraźny spadek obrotów handlowych i produkcji przemysłowej na całym świecie, oraz – w niektórych krajach – korekta na rynku nieruchomości. Sytuację poprawią jednak wydatki rządowe i inwestycje publiczne. Fakt, że zmalała presja inflacyjna również przyczynia się do wzrostu spożycia prywatnego. Ogłaszane od sierpnia 2008 r. dyskrejonalne środki fiskalne ograniczą w tym roku spadek wzrostu PKB o około 0,75 punktu procentowego. W okresie objętym prognozą silne spowolnienie gospodarcze będzie miało duży wpływ na zatrudnienie i finanse publiczne.

„Środki mające zapewnić stabilizację rynku finansowego, złagodzenie polityk monetarnych i programy naprawy gospodarczej pomogą nam zatrzymać w tym roku proces pogarszania się koniunktury gospodarczej i stworzyć warunki do stopniowej poprawy sytuacji w drugiej połowie roku. Głównym priorytetem jest zapewnienie skuteczności tych środków: zwiększenie dostępności kredytów oferowanych po rozsądnej cenie i szybkie wdrożenie pakietów bodźców fiskalnych w celu zwiększenia inwestycji i spożycia prywatnego. W celu zwiększenia poziomu zaufania równie istotne jest, by państwa członkowskie zobowiązały się jednoznacznie do zatrzymania procesu pogarszania się stanu finansów publicznych, gdy tylko nastąpi normalizacja warunków ekonomicznych, w celu zapewnienia średnio- i długoterminowej równowagi finansów publicznych” – powiedział komisarz ds. gospodarczych i walutowych **Joaquín Almunia**.

Według opublikowanych 19 stycznia szczegółowych prognoz śródkresowych wzrost gospodarczy spadł w całej UE, jak i w strefie euro, z nieco poniżej 3% w 2007 r. do około 1% w 2008 r.². Oczekuje się, że w 2009 r. realny PKB gwałtownie spadnie, o 1,8% w UE i 1,9% w strefie euro, a w 2010 r. wzrośnie o około 0,5%.

- **Gospodarka światowa przechodzi w tym roku recesję**

Zgodnie z przewidywaniami w ostatnim kwartale 2008 r. działalność gospodarcza na całym świecie znacznie straciła na dynamice. Spadki odnotowane podczas najnowszych badań i na rynkach zamówień wskazują, że w bliższej perspektywie osłabienie to będzie się utrzymywać. Spodziewany zasięg spowolnienia gospodarczego będzie szeroki i coraz częściej będzie ono również dotyczyło gospodarki rynków wschodzących. W 2009 r. prognozuje się spowolnienie tempa wzrostu światowego PKB do 0,5 % (z 3,3 % w 2008 r. i z wyjątkowo wysokiego średniego poziomu wynoszącego 5 % w latach 2004–2007). Począwszy od drugiej połowy 2009 r. tempo światowego wzrostu gospodarczego zacznie się stopniowo, choć powoli, zwiększać, w związku z poprawą sytuacji na rynkach finansowych i faktem, iż odczuwalne staną się skutki złagodzenia polityki makroekonomicznej (również w USA). Ogółem spodziewany wzrost światowego PKB wyniesie w 2010 r. około 2,75 %.

- **Gospodarka UE również mocno dotknięta**

W trzecim kwartale 2008 r. PKB w strefie euro i w UE spadł o 0,2 %. Oznacza to, że strefa euro po raz pierwszy weszła w stan recesji technicznej, gdyż w trakcie dwóch kwartałów z rzędu odnotowano zmniejszenie PKB. Zważywszy na dalsze załamanie, na które wskazują dane ankietowe zebrane w poszczególnych sektorach i państwach oraz na wyraźne osłabienie innych głównych wskaźników w czwartym kwartale, prognozy na pierwszą połowę bieżącego roku przewidują, że PKB będzie nadal spadał. Spodziewana tendencja spadkowa będzie miała szeroki zasięg i obejmie wiele krajów ze względu na fakt, że skutki kryzysu finansowego, światowego cyklu koniunkturalnego oraz – w niektórych krajach – załamania rynku nieruchomości będą boleśnie odczuwalne. Oczekuje się, że na spadek PKB znaczący wpływ będzie miało osłabienie popytu prywatnego i popytu zagranicznego netto, a sytuację ratować będą jedynie wydatki rządowe i inwestycje publiczne. Gwałtowne spowolnienie dotknie w szczególności inwestycje prywatne, które były głównym motorem wzrostu; nastąpi

² Komisja publikuje zwykle prognozę śródkresową w lutym; prognoza dotyczy tylko siedmiu największych gospodarek UE oraz inflacji i wzrostu gospodarczego w bieżącym roku. Niniejsza analiza w większym stopniu przypomina prognozy wiosenną i jesienną, a uzasadnia ją wyjątkowo szybko postępujące od jesieni pogarszanie się sytuacji i prognoz gospodarczych oraz konieczność uwzględnienia tego zjawiska w corocznych ocenach programów stabilności i konwergencji państw członkowskich.

to wskutek znaczącego spadku poziomu wykorzystania zdolności produkcyjnych, pogorszenia sytuacji gospodarczej i zaostrzonych warunków finansowania.

- **Wzrost bezrobocia i deficytów**

W 2008 r. sytuacja na rynku pracy w większości państw członkowskich zaczęła się pogarszać. Ponieważ zmiany tempa wzrostu PKB przekładają się na zmiany na rynku pracy z pewnym opóźnieniem, oczekuje się, że wzrost zatrudnienia przejdzie w tym roku w spadek, a liczba miejsc pracy w UE zmniejszy się o 3,5 mln. W konsekwencji oczekuje się, że w 2009 r. stopa bezrobocia w UE wzrośnie do 8,75% (9,25% w strefie euro) i że w 2010 r. nadal będzie rosła. Pogorszenie sytuacji odbije się również na finansach publicznych, które ucierpią na skutek odpływu pojawiających się w przeszłości, nieplanowanych dochodów, wzrostu gospodarczego generującego mniejsze wpływy z podatków oraz oddziaływania znacznych środków dyskrejonalnych przyjętych lub zapowiadanych przez państwa członkowskie (w świetle danych dostępnych w momencie ukończenia prac nad niniejszą prognozą środki te wynoszą około 1 % PKB na rok 2009). Spodziewany deficyt zasadniczy w UE zwiększy się zatem w tym roku dwukrotnie, sięgając 4,5 % w 2009 r. (średnio między 1,75 % a 4 % w strefie euro).

- **Szybki spadek inflacji**

Presja inflacyjna w szybkim tempie maleje. Gwałtowny wzrost cen surowców, który sprawił, że w lecie 2008 r. inflacja osiągnęła swój najwyższy poziom, został nagle zatrzymany ze względu na szybko pogarszające się perspektywy wzrostu gospodarczego dla UE i gospodarki światowej oraz pogarszającą się sytuację na rynkach pracy. Elementy te umożliwiają dokonanie korekty w dół przewidzianej w jesiennej prognozie stopy inflacji. Zgodnie z oczekiwaniami inflacja konsumpcyjna w UE powinna spaść z 3,7 % w 2008 r. (3,3 % w strefie euro) do 1,2 % w 2009 r. (1% w strefie euro) i nieco poniżej 2% w 2010 r. na obu obszarach.

- **Duża niepewność co do przyszłego rozwoju sytuacji**

Niniejszej prognozie towarzyszy duża doza niepewności, gdyż gospodarka światowa stoi przed obliczem największego kryzysu od czasów II wojny światowej. Zagrożenia dla wzrostu gospodarczego są zrównoważone. Z jednej strony skutki kryzysu finansowego (w tym ich wpływ na rynek nieruchomości) oraz siła ich negatywnego oddziaływania odbijają się na finansowych i realnych sektorach gospodarki. Z drugiej strony, wzrost gospodarczy może być większy niż się oczekuje, jeżeli – między innymi – pakiety fiskalne przywrócą zaufanie inwestorów i konsumentów szybciej, niż jest to zakładane. Zagrożenia związane z poziomem kształtowania się inflacji również wydają się zrównoważone wskutek zmian cen surowców i globalnego pogorszenia perspektyw gospodarczych.

Bardziej szczegółowe sprawozdanie dostępne jest na stronie:

http://ec.europa.eu/economy_finance/thematic_articles/article13727_en.htm

STYCZEŃ 2009

GŁÓWNE WSKAŹNIKI EKONOMICZNE 1992 - 2010

(a) PKB w cenach stałych (roczna zmiana %)

	5-letnia średnia						Szacunek	Prognoza	Scenariusz (niezmienione działania) 2010		
	1992-96	1997-01	2002-06	2004	2005	2006					2007
BE	1.5	2.6	2.1	3.0	1.8	3.0	2.8	1.3	-1.9	0.3	BE
DE	1.4	2.1	0.9	1.2	0.8	3.0	2.5	1.3	-2.3	0.7	DE
IE	5.9	9.1	5.5	4.7	6.4	5.7	6.0	-2.0	-5.0	0.0	IE
EL	1.1	3.8	4.3	4.9	2.9	4.5	4.0	2.9	0.2	0.7	EL
ES	1.5	4.4	3.3	3.3	3.6	3.9	3.7	1.2	-2.0	-0.2	ES
FR	1.2	3.0	1.7	2.5	1.9	2.2	2.2	0.7	-1.8	0.4	FR
IT	1.2	2.0	0.9	1.5	0.6	1.8	1.5	-0.6	-2.0	0.3	IT
CY	5.5	4.2	3.3	4.2	3.9	4.1	4.4	3.6	1.1	2.0	CY
LU	2.6	6.3	4.4	4.5	5.2	6.4	5.2	1.0	-0.9	1.4	LU
MT	5.0	3.4	2.0	1.2	3.5	3.2	3.9	2.1	0.7	1.3	MT
NL	2.5	3.7	1.6	2.2	2.0	3.4	3.5	1.9	-2.0	0.2	NL
AT	1.8	2.6	2.2	2.5	2.9	3.4	3.1	1.7	-1.2	0.6	AT
PT	1.6	3.7	0.7	1.5	0.9	1.4	1.9	0.2	-1.6	-0.2	PT
SI	2.0	4.2	4.3	4.3	4.3	5.9	6.8	4.0	0.6	2.3	SI
SK	-	2.7	5.9	5.2	6.5	8.5	10.4	7.1	2.7	3.1	SK
FI	1.3	4.6	3.0	3.7	2.8	4.9	4.5	1.5	-1.2	1.2	FI
€ area	1.5	2.8	1.7	2.2	1.7	2.9	2.7	0.9	-1.9	0.4	€ area
BG	-2.8	2.0	5.7	6.6	6.2	6.3	6.2	6.4	1.8	2.5	BG
CZ	2.3	1.2	4.6	4.5	6.3	6.8	6.0	4.2	1.7	2.3	CZ
DK	2.6	2.4	1.8	2.3	2.4	3.3	1.6	-0.6	-1.0	0.6	DK
EE	-	6.6	8.4	7.5	9.2	10.4	6.3	-2.4	-4.7	1.2	EE
LV	-8.7	6.3	9.0	8.7	10.6	12.2	10.3	-2.3	-6.9	-2.4	LV
LT	-8.4	5.0	8.0	7.4	7.8	7.8	8.9	3.4	-4.0	-2.6	LT
HU	0.6	4.6	4.3	4.8	4.0	4.1	1.1	0.9	-1.6	1.0	HU
PL	4.9	4.4	4.1	5.3	3.6	6.2	6.7	5.0	2.0	2.4	PL
RO	1.4	-0.9	6.2	8.5	4.2	7.9	6.2	7.8	1.8	2.5	RO
SE	1.2	3.3	3.2	4.1	3.3	4.2	2.5	0.5	-1.4	1.2	SE
UK	2.5	3.4	2.5	2.8	2.1	2.8	3.0	0.7	-2.8	0.2	UK
EU	1.4	2.9	2.0	2.5	2.0	3.1	2.9	1.0	-1.8	0.5	EU
US	3.3	3.5	2.7	3.6	2.9	2.8	2.0	1.2	-1.6	1.7	US
JP	1.4	0.5	1.7	2.7	1.9	2.0	2.4	-0.1	-2.4	-0.2	JP

(b) Nakłady brutto na środki trwałe (wyposażenie) (roczna zmiana %)

	5-letnia średnia						Szacunek	Prognoza	Scenariusz (niezmienione działania) 2010		
	1992-96	1997-01	2002-06	2004	2005	2006					2007
BE	-0.5	6.2	2.0	7.5	5.4	5.1	8.2	6.4	-4.2	0.3	BE
DE	-2.9	6.3	2.9	4.6	6.0	11.1	6.9	5.6	-10.0	-1.1	DE
IE	8.9	10.0	5.6	9.5	21.7	-4.5	14.1	-10.0	-20.0	3.0	IE
EL	7.4	10.9	10.7	12.7	-1.0	14.2	9.1	4.3	-1.4	0.5	EL
ES	-0.1	9.1	5.1	5.1	9.2	10.2	10.0	0.1	-12.7	-4.5	ES
FR	0.8	7.6	1.2	2.3	3.2	2.8	5.8	1.3	-7.8	-0.4	FR
IT	0.1	5.2	0.9	3.0	1.3	3.5	-0.1	-2.9	-10.2	0.3	IT
CY	-	5.3	4.3	16.1	-5.6	15.5	4.9	5.0	1.2	1.2	CY
LU	-4.2	11.0	2.2	20.8	4.6	2.5	22.2	-10.0	-8.0	2.0	LU
MT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	MT
NL	5.6	6.1	2.8	-2.5	3.2	14.1	8.7	9.7	-5.6	-0.1	NL
AT	2.9	2.9	0.5	-1.8	6.9	-0.8	5.9	2.4	-6.1	-0.7	AT
PT	1.1	9.1	-0.1	5.2	1.0	7.3	8.2	3.7	-11.0	-3.0	PT
SI	9.7	11.8	8.0	9.0	5.4	15.2	9.3	5.8	-2.1	4.4	SI
SK	-	1.8	4.4	3.5	22.0	-6.3	4.2	7.2	2.3	2.5	SK
FI	-1.4	6.7	1.2	0.4	-0.2	4.1	11.5	2.3	-6.5	0.6	FI
€ area	-	6.9	2.5	3.6	4.7	7.0	6.3	2.2	-9.2	-0.8	€ area
BG	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	BG
CZ	17.0	5.6	3.2	5.2	1.2	8.1	5.2	4.0	1.7	1.7	CZ
DK	3.4	6.2	2.8	3.2	1.6	13.2	5.4	-0.2	-3.2	-0.1	DK
EE	-	-	-	-	-	-	-	-7.0	-15.0	1.0	EE
LV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	LV
LT	-	13.5	15.2	32.1	11.5	16.8	18.3	-5.3	-9.4	-2.1	LT
HU	-	-	-	-	-	-	-	2.0	-4.0	1.5	HU
PL	-	7.1	4.8	9.0	9.9	17.1	33.3	8.1	-4.9	-1.0	PL
RO	6.2	9.3	14.7	8.9	18.9	23.5	27.1	18.0	0.7	2.2	RO
SE	5.1	5.9	5.2	3.9	12.3	9.3	10.1	4.0	-6.2	-2.0	SE
UK	4.6	8.1	2.3	7.9	1.7	4.0	9.0	-2.6	-11.1	-2.8	UK
EU	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	EU

Uwaga : - Jak dotychczas, prognozy oparte są, inter alia, na założeniu technicznym "niezmienionych działań".

Oznacza to, że specyficzne działania, szczególnie w dziedzinie budżetowej, które nie zostały ujawnione, nie są wzięte pod uwagę

W wyniku tego, prognozy na 2010 są głównie ekstrapolacją obecnych trendów.

STYCZEŃ 2009

GŁÓWNE WSKAŹNIKI EKONOMICZNE 1992 - 2010

(c) Ogólne zatrudnienie (roczna zmiana %)

	5-letnia średnia							Szacunek 2008	Prognoza 2009	Scenariusz (niezmienione działania) 2010	
	1992-96	1997-01	2002-06	2004	2005	2006	2007				
BE	0.1	1.3	0.7	0.7	1.3	1.4	1.8	1.5	-0.7	-0.9	BE
DE	-1.4	0.0	-0.7	-0.4	-0.5	0.2	1.6	1.3	-0.8	-0.5	DE
IE	2.5	5.6	3.2	3.1	4.7	4.3	3.6	-0.9	-4.0	-1.5	IE
EL	1.0	0.7	1.7	2.3	1.0	2.1	1.3	0.8	-0.1	0.2	EL
ES	-0.3	4.1	2.8	2.7	3.2	3.2	3.0	-0.7	-3.9	-2.0	ES
FR	-0.5	1.7	0.5	0.1	0.6	0.8	1.4	0.8	-1.9	-0.7	FR
IT	-0.9	1.1	0.8	0.4	0.2	1.7	1.0	0.3	-1.8	-0.2	IT
CY	-	1.6	3.0	3.8	3.6	1.8	3.2	2.0	0.1	1.0	CY
LU	2.5	4.7	2.8	2.2	2.9	3.6	4.5	4.8	1.8	0.0	LU
MT	1.5	0.8	0.7	-0.6	1.3	1.3	3.0	1.1	0.2	0.5	MT
NL	1.0	2.4	-0.1	-1.0	0.0	1.9	2.3	1.8	-0.2	-1.0	NL
AT	0.0	0.8	0.6	0.3	1.2	1.4	1.8	1.6	-0.8	-0.4	AT
PT	-0.8	2.1	0.0	-0.1	-0.3	0.5	0.0	0.6	-0.9	-0.2	PT
SI	-	0.2	0.6	0.3	-0.1	1.5	3.0	1.8	-0.8	0.4	SI
SK	-	-1.1	0.9	-0.2	1.4	2.3	2.1	2.3	0.1	0.4	SK
FI	-2.3	2.3	0.9	0.4	1.4	1.8	2.2	1.4	-1.5	-0.3	FI
€ area	-0.6	1.4	0.6	0.5	0.7	1.4	1.7	0.7	-1.6	-0.7	€ area
BG	-1.6	-0.4	2.4	2.6	2.7	3.3	2.8	3.2	0.9	0.7	BG
CZ	-	-0.8	0.4	0.1	1.1	1.7	2.7	1.1	-0.2	-0.5	CZ
DK	0.1	1.0	0.3	-0.6	1.0	2.0	2.7	0.2	-1.7	-1.8	DK
EE	-	-1.3	1.9	0.1	1.8	5.6	0.4	-0.8	-4.0	-1.1	EE
LV	-7.4	0.3	2.2	1.1	1.7	4.7	3.5	1.0	-5.1	-2.8	LV
LT	-2.7	-2.1	2.0	0.0	2.5	1.7	1.9	-1.7	-3.9	-1.6	LT
HU	-	1.3	0.3	-0.5	0.4	0.9	-0.1	-1.2	-2.0	-0.4	HU
PL	-	-1.0	0.5	1.3	2.3	3.3	4.5	3.0	-0.6	-0.8	PL
RO	-2.8	-1.8	-1.1	-1.7	-1.5	0.7	0.4	1.1	0.0	0.5	RO
SE	-1.9	1.4	0.1	-0.7	0.3	1.7	2.2	0.7	-1.9	-1.3	SE
UK	0.0	1.2	0.9	1.0	1.0	0.9	0.7	0.5	-2.8	0.6	UK
EU	-	0.9	0.6	0.5	0.8	1.5	1.7	0.9	-1.6	-0.5	EU

(d) Liczba bezrobotnych (% cywilnej siły roboczej)

	5-letnia średnia							Szacunek 2008	Prognoza 2009	Scenariusz (niezmienione działania) 2010	
	1992-96	1997-01	2002-06	2004	2005	2006	2007				
BE	8.9	8.1	8.2	8.4	8.5	8.3	7.5	6.9	8.0	9.2	BE
DE	7.8	8.4	9.6	9.8	10.7	9.8	8.4	7.1	7.7	8.1	DE
IE	13.9	6.3	4.5	4.5	4.4	4.5	4.6	6.5	9.7	10.7	IE
EL	8.8	10.9	9.9	10.5	9.9	8.9	8.3	8.3	9.0	9.4	EL
ES	17.8	13.1	10.1	10.6	9.2	8.5	8.3	11.3	16.1	18.7	ES
FR	11.0	10.0	9.1	9.3	9.2	9.2	8.3	7.8	9.8	10.6	FR
IT	10.3	10.6	7.9	8.1	7.7	6.8	6.1	6.7	8.2	8.7	IT
CY	-	3.9	4.5	4.7	5.3	4.6	4.0	3.9	5.1	5.5	CY
LU	2.7	2.4	4.1	5.0	4.6	4.6	4.1	4.1	4.9	5.8	LU
MT	5.2	6.8	7.4	7.4	7.2	7.1	6.4	6.5	7.4	7.9	MT
NL	6.2	3.4	3.9	4.6	4.7	3.9	3.2	2.9	4.1	5.5	NL
AT	3.9	4.0	4.7	4.9	5.2	4.8	4.4	4.1	5.1	6.1	AT
PT	6.2	4.9	6.7	6.7	7.7	7.8	8.1	7.8	8.8	9.1	PT
SI	-	6.9	6.4	6.3	6.5	6.0	4.9	4.5	5.2	5.2	SI
SK	-	15.8	16.8	18.2	16.3	13.4	11.1	9.8	10.6	10.5	SK
FI	14.9	10.6	8.6	8.8	8.4	7.7	6.9	6.4	7.8	8.0	FI
€ area	10.2	9.3	8.7	9.0	9.0	8.3	7.5	7.5	9.3	10.2	€ area
BG	14.1	16.4	12.6	12.1	10.1	9.0	6.9	6.0	6.3	6.4	BG
CZ	-	7.3	7.7	8.3	7.9	7.2	5.3	5.0	5.7	6.6	CZ
DK	7.8	4.8	4.8	5.5	4.8	3.9	3.8	3.5	4.5	5.6	DK
EE	-	11.1	8.8	9.7	7.9	5.9	4.7	5.1	8.8	9.7	EE
LV	13.8	14.0	9.8	10.4	8.9	6.8	6.0	6.5	10.4	11.4	LV
LT	5.0	13.3	10.3	11.4	8.3	5.6	4.3	5.4	8.8	10.2	LT
HU	10.3	7.3	6.5	6.1	7.2	7.5	7.4	7.7	8.8	9.1	HU
PL	13.4	13.8	18.1	19.0	17.8	13.9	9.6	7.4	8.4	9.6	PL
RO	5.8	6.4	7.6	8.1	7.2	7.3	6.4	6.2	7.0	6.9	RO
SE	8.5	7.1	6.2	6.3	7.4	7.0	6.1	6.2	7.9	8.7	SE
UK	9.1	5.8	5.0	4.7	4.8	5.4	5.3	5.7	8.2	8.1	UK
EU	9.8	8.8	8.8	9.0	8.9	8.2	7.1	7.0	8.7	9.5	EU

Uwaga : - Jak dotychczas, prognozy oparte są, inter alia, na założeniu technicznym "niezmienionych działań".

Oznacza to, że specyficzne działania, szczególnie w dziedzinie budżetowej, które nie zostały ujawnione, nie są wzięte pod uwagę. W wyniku tego, prognozy na 2010 są głównie ekstrapolacją obecnych trendów.

STYCZEŃ 2009

GLÓWNE WSKAŹNIKI EKONOMICZNE 1992 - 2010

(e) Inflacja (1) (zmiana roczna %)

	5-letnia średnia							Szacunek 2008	Prognoza 2009	Scenariusz (niezmienione działania) 2010	
	1992-96	1997-01	2002-06	2004	2005	2006	2007				
BE	1.8	1.7	2.0	1.9	2.5	2.3	1.8	4.5	1.1	2.0	BE
DE	2.4	1.2	1.6	1.8	1.9	1.8	2.3	2.8	0.8	1.4	DE
IE	2.6	3.0	3.2	2.3	2.2	2.7	2.9	3.1	0.7	1.8	IE
EL	11.6	3.7	3.4	3.0	3.5	3.3	3.0	4.2	2.5	2.7	EL
ES	4.9	2.4	3.3	3.1	3.4	3.6	2.8	4.1	0.6	2.4	ES
FR	1.6	1.2	2.1	2.3	1.9	1.9	1.6	3.2	0.8	1.5	FR
IT	5.1	2.1	2.4	2.3	2.2	2.2	2.0	3.5	1.2	2.2	IT
CY	-	2.7	2.6	1.9	2.0	2.2	2.2	4.4	2.0	2.3	CY
LU	2.8	1.9	2.9	3.2	3.8	3.0	2.7	4.1	0.6	2.5	LU
MT	-	3.1	2.5	2.7	2.5	2.6	0.7	4.6	1.9	2.2	MT
NL	2.4	2.6	2.1	1.4	1.5	1.7	1.6	2.2	1.9	1.8	NL
AT	2.8	1.3	1.7	2.0	2.1	1.7	2.2	3.3	1.2	1.6	AT
PT	5.7	2.7	2.9	2.5	2.1	3.0	2.4	2.7	1.0	2.0	PT
SI	45.8	8.0	4.3	3.7	2.5	2.5	3.8	5.5	0.9	2.8	SI
SK	-	8.5	5.3	7.5	2.8	4.3	1.9	4.0	2.9	3.5	SK
FI	1.9	1.9	1.1	0.1	0.8	1.3	1.6	3.9	1.8	1.8	FI
€ area	3.6	1.8	2.2	2.2	2.2	2.2	2.1	3.3	1.0	1.8	€ area
BG	80.5	-	5.5	6.1	6.0	7.4	7.6	12.0	5.4	4.8	BG
CZ	11.2	5.6	1.5	2.6	1.6	2.1	3.0	6.3	2.6	2.3	CZ
DK	1.7	2.1	1.8	0.9	1.7	1.9	1.7	3.6	1.6	1.9	DK
EE	-	6.1	3.3	3.0	4.1	4.4	6.7	10.6	3.2	2.7	EE
LV	-	3.9	4.9	6.2	6.9	6.6	10.1	15.3	6.8	2.4	LV
LT	-	3.9	1.4	1.2	2.7	3.8	5.8	11.1	5.6	4.8	LT
HU	-	12.3	4.8	6.8	3.5	4.0	7.9	6.1	2.8	2.2	HU
PL	31.6	9.8	1.9	3.6	2.2	1.3	2.6	4.2	2.9	2.5	PL
RO	117.3	63.2	12.9	11.9	9.1	6.6	4.9	7.9	5.7	4.0	RO
SE	3.1	1.5	1.5	1.0	0.8	1.5	1.7	3.3	0.7	1.0	SE
UK	3.4	1.3	1.7	1.3	2.1	2.3	2.3	3.4	0.1	1.1	UK
EU	20.9	4.3	2.3	2.3	2.3	2.3	2.4	3.7	1.2	1.9	EU
US	2.3	1.8	2.4	2.6	2.9	2.8	2.6	3.4	0.4	0.7	US
JP	0.2	-0.2	-0.8	-0.7	-0.8	-0.2	-0.4	0.6	-1.4	-0.5	JP

(1) Ceny konsumpcyjne (zharmonizowany wskaźnik) od 1996 dla UE; dla pozostałych: deflator konsumpcji prywatnej.

(f) Saldo obrotów bieżących (w % of PKB)

	5-letnia średnia							Szacunek 2008	Prognoza 2009	Scenariusz (niezmienione działania) 2010	
	1992-96	1997-01	2002-06	2004	2005	2006	2007				
BE	4.6	4.8	3.7	3.8	2.9	2.5	2.4	-0.7	-1.0	-1.5	BE
DE	-1.1	-0.8	4.1	4.8	5.3	6.3	7.6	7.1	5.2	5.4	DE
IE	2.6	0.7	-1.2	0.0	-3.1	-3.6	-5.4	-5.7	-3.5	-3.5	IE
EL	-0.6	-7.0	-11.5	-10.4	-10.6	-11.4	-14.0	-13.4	-12.8	-13.2	EL
ES	-1.4	-2.4	-6.0	-5.9	-7.5	-9.0	-10.1	-9.4	-7.1	-6.6	ES
FR	0.5	1.9	-0.7	-0.6	-1.8	-2.1	-2.8	-3.8	-4.0	-3.9	FR
IT	1.0	1.2	-1.0	-0.5	-1.2	-2.0	-1.7	-2.2	-1.2	-1.4	IT
CY	-	-4.3	-4.5	-5.0	-5.9	-5.9	-9.7	-13.4	-12.0	-11.0	CY
LU	12.8	10.0	10.4	11.8	11.0	10.5	9.8	8.0	6.3	6.3	LU
MT	-	-6.4	-4.7	-5.8	-8.7	-8.2	-5.5	-6.5	-7.0	-7.1	MT
NL	4.6	4.8	7.6	8.6	7.5	9.8	9.8	8.4	6.5	6.1	NL
AT	-2.1	-1.4	2.3	2.2	2.1	2.5	3.3	3.1	2.5	2.6	AT
PT	-3.1	-8.7	-8.6	-7.8	-9.8	-10.4	-9.9	-11.8	-9.7	-10.2	PT
SI	2.5	-1.8	-1.4	-2.6	-1.8	-2.4	-4.0	-6.0	-5.8	-6.0	SI
SK	-	-6.4	-7.3	-6.6	-8.6	-7.4	-5.1	-6.0	-6.2	-6.3	SK
FI	0.7	7.2	5.8	6.7	3.9	4.9	5.3	4.2	2.7	2.3	FI
€ area	0.3	0.4	0.5	1.0	0.2	0.2	0.2	-0.4	-0.6	-0.6	€ area
BG	-4.3	-2.7	-9.0	-6.5	-11.5	-18.6	-22.5	-24.7	-20.8	-19.6	BG
CZ	-2.1	-4.1	-4.4	-5.5	-1.7	-2.2	-1.5	-0.9	-2.1	-2.6	CZ
DK	1.8	1.2	3.2	3.0	4.3	2.9	0.7	1.5	1.3	1.3	DK
EE	-	-7.5	-12.2	-12.4	-10.1	-16.7	-18.3	-10.1	-5.7	-4.3	EE
LV	6.0	-7.3	-12.5	-12.8	-12.5	-22.5	-22.9	-14.9	-6.5	-5.5	LV
LT	-	-8.6	-7.4	-7.5	-7.1	-10.4	-15.1	-12.6	-7.0	-7.6	LT
HU	-	-8.0	-7.7	-8.6	-7.5	-7.5	-6.4	-7.2	-5.5	-5.2	HU
PL	0.6	-4.0	-2.4	-4.1	-1.2	-2.9	-4.7	-5.6	-5.6	-5.0	PL
RO	-	-5.0	-6.3	-5.8	-8.9	-10.6	-13.6	-12.9	-11.9	-11.1	RO
SE	1.3	4.6	6.7	6.7	6.1	8.5	8.4	6.2	6.6	6.7	SE
UK	-1.4	-1.5	-2.3	-2.1	-2.6	-3.4	-2.8	-2.3	-5.7	-5.9	UK
EU	-0.1	0.0	0.0	0.3	-0.2	-0.5	-0.5	-1.0	-1.4	-1.4	EU

Uwaga : - Jak dotychczas, prognozy oparte są, inter alia, na założeniu technicznym "niezmienionych działań".

Oznacza to, że specyficzne działania, szczególnie w dziedzinie budżetowej, które nie zostały ujawnione, nie są wzięte pod uwagę. W wyniku tego, prognozy na 2010 są głównie ekstrapolacją obecnych trendów.

STYCZEŃ 2009

GŁÓWNE WSKAŹNIKI EKONOMICZNE 1992 - 2010

(g) Saldo sektora publicznego (General government) (w % PKB) (1)

	5-letnia średnia							Szacunek 2008	Prognoza 2009	Scenariusz (niezmienione działania) 2010	
	1992-96	1997-01	2002-06	2004	2005	2006	2007				
BE	-5.4	-0.6	-0.5	-0.2	-2.6	0.3	-0.3	-0.9	-3.0	-4.3	BE
DE	-3.0	-1.6	-3.3	-3.8	-3.3	-1.5	-0.2	-0.1	-2.9	-4.2	DE
IE	-1.7	2.4	1.2	1.4	1.7	3.0	0.2	-6.3	-11.0	-13.0	IE
EL	-9.8	-4.2	-5.2	-7.5	-5.1	-2.8	-3.5	-3.4	-3.7	-4.2	EL
ES	-5.6	-1.9	0.4	-0.3	1.0	2.0	2.2	-3.4	-6.2	-5.7	ES
FR	-4.9	-2.1	-3.2	-3.6	-2.9	-2.4	-2.7	-3.2	-5.4	-5.0	FR
IT	-8.3	-2.2	-3.5	-3.5	-4.3	-3.4	-1.6	-2.8	-3.8	-3.7	IT
CY	-	-	-3.7	-4.1	-2.4	-1.2	3.4	1.0	-0.6	-1.0	CY
LU	1.6	4.5	0.5	-1.2	-0.1	1.3	3.2	3.0	0.4	-1.4	LU
MT	-	-7.6	-5.0	-4.7	-2.8	-2.3	-1.8	-3.5	-2.6	-2.5	MT
NL	-3.3	0.0	-1.3	-1.7	-0.3	0.6	0.3	1.1	-1.4	-2.7	NL
AT	-4.1	-1.6	-1.9	-4.4	-1.5	-1.5	-0.4	-0.6	-3.0	-3.6	AT
PT	-4.7	-3.4	-3.8	-3.4	-6.1	-3.9	-2.6	-2.2	-4.6	-4.4	PT
SI	-	-2.9	-2.0	-2.2	-1.4	-1.2	0.5	-0.9	-3.2	-2.8	SI
SK	-	-7.6	-3.9	-2.3	-2.8	-3.5	-1.9	-2.2	-2.8	-3.6	SK
FI	-5.8	2.8	3.2	2.4	2.9	4.1	5.3	4.5	2.0	0.5	FI
€ area	-5.0	-1.6	-2.5	-2.9	-2.5	-1.3	-0.6	-1.7	-4.0	-4.4	€ area
BG	-	1.4	1.1	1.6	1.9	3.0	0.1	3.2	2.0	2.0	BG
CZ	-	-4.4	-4.5	-3.0	-3.6	-2.7	-1.0	-1.2	-2.5	-2.3	CZ
DK	-2.5	1.0	2.6	2.0	5.2	5.2	4.5	3.1	-0.3	-1.5	DK
EE	-	-0.5	1.6	1.7	1.5	2.9	2.7	-2.0	-3.2	-3.2	EE
LV	-	-1.5	-1.1	-1.0	-0.4	-0.2	0.1	-3.5	-6.3	-7.4	LV
LT	-	-4.9	-1.1	-1.5	-0.5	-0.4	-1.2	-2.9	-3.0	-3.4	LT
HU	-	-5.3	-7.9	-6.4	-7.8	-9.3	-5.0	-3.3	-2.8	-3.0	HU
PL	-	-3.9	-5.0	-5.7	-4.3	-3.8	-2.0	-2.5	-3.6	-3.5	PL
RO	-	-	-1.6	-1.2	-1.2	-2.2	-2.5	-5.2	-7.5	-7.9	RO
SE	-7.7	1.2	0.7	0.8	2.4	2.3	3.6	2.3	-1.3	-1.4	SE
UK	-6.0	0.6	-3.1	-3.7	-3.4	-2.7	-2.7	-4.6	-8.8	-9.6	UK
EU	-	-1.4	-2.5	-2.9	-2.4	-1.4	-0.9	-2.0	-4.4	-4.8	EU

(1) Saldo obejmuje w latach 2000-2005 jednorazowe rozliczenia związane z licencjami UMTS.

(h) Dług sektora publicznego (General government) (w % PKB)

								Szacunek 2008	Prognoza 2009	Scenariusz (niezmienione działania) 2010	
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007				
BE	106.5	103.4	98.6	94.3	92.1	87.8	83.9	88.3	91.2	94.0	BE
DE	58.8	60.3	63.8	65.6	67.8	67.6	65.1	65.6	69.6	72.3	DE
IE	35.5	32.2	31.1	29.4	27.3	24.7	24.8	40.8	54.8	68.2	IE
EL	102.9	101.5	97.8	98.6	98.8	95.9	94.8	94.0	96.2	98.4	EL
ES	55.5	52.5	48.7	46.2	43.0	39.6	36.2	39.8	46.9	53.0	ES
FR	56.2	58.2	62.9	64.9	66.4	63.6	63.9	67.1	72.4	76.0	FR
IT	108.8	105.7	104.4	103.8	105.9	106.9	104.1	105.7	109.3	110.3	IT
CY	60.7	64.6	68.9	70.2	69.1	64.6	59.4	48.1	46.7	45.7	CY
LU	6.5	6.5	6.2	6.3	6.1	6.6	7.0	14.4	15.0	15.1	LU
MT	62.1	60.1	69.3	72.1	69.8	63.8	61.9	63.3	64.0	64.2	MT
NL	50.7	50.5	52.0	52.4	51.8	47.4	45.7	57.3	53.2	55.2	NL
AT	67.0	66.4	65.4	64.8	63.7	62.0	59.5	59.4	62.3	64.7	AT
PT	52.9	55.5	56.9	58.3	63.6	64.7	63.6	64.6	68.2	71.7	PT
SI	27.4	28.1	27.5	27.2	27.0	26.7	23.4	22.1	24.8	25.8	SI
SK	48.9	43.4	42.4	41.4	34.2	30.4	29.4	28.6	30.0	31.9	SK
FI	42.3	41.3	44.3	44.1	41.3	39.2	35.1	32.8	34.5	36.1	FI
€ area	68.0	67.8	69.1	69.5	70.0	68.3	66.1	68.7	72.7	75.8	€ area
BG	67.3	53.6	45.9	37.9	29.2	22.7	18.2	13.8	12.2	10.7	BG
CZ	25.1	28.5	30.1	30.4	29.8	29.6	28.9	27.9	29.4	30.6	CZ
DK	47.4	46.8	45.8	43.8	36.4	30.7	26.3	30.3	28.4	27.0	DK
EE	4.8	5.6	5.5	5.0	4.5	4.3	3.5	4.3	6.1	7.6	EE
LV	14.0	13.5	14.6	14.9	12.4	10.7	9.5	16.0	30.4	42.9	LV
LT	23.1	22.3	21.1	19.4	18.4	18.0	17.0	17.1	20.0	23.3	LT
HU	52.1	55.8	58.1	59.4	61.7	65.6	65.8	71.9	73.8	74.0	HU
PL	37.6	42.2	47.1	45.7	47.1	47.7	44.9	45.5	47.7	49.7	PL
RO	26.0	24.9	21.5	18.7	15.8	12.4	12.7	15.2	21.1	26.8	RO
SE	54.4	52.6	52.3	51.2	50.9	45.9	40.6	34.8	36.2	36.0	SE
UK	37.7	37.5	38.7	40.6	42.3	43.4	44.1	50.1	62.6	71.0	UK
EU	60.8	60.2	61.8	62.2	62.7	61.3	58.7	60.6	67.4	70.9	EU

Uwaga: - Jak dotychczas, prognozy oparte są, inter alia, na założeniu technicznym "niezmienionych działań".

Oznacza to, że specyficzne działania, szczególnie w dziedzinie budżetowej, które nie zostały ujawnione, nie są wzięte pod uwagę. W wyniku tego, prognozy na 2010 są głównie ekstrapolacją obecnych trendów.

5. ENERGETYKA I BADANIA: Komisja Europejska udostępnia europejskie superkomputery do prac nad zrównoważonymi źródłami energii

Możliwość wykorzystania superkomputerów w badaniach nad nowym zrównoważonym źródłem energii o ogromnym potencjale stwarza europejskim naukowcom szansę na przyspieszenie prac, których efekty mogą zapewnić zaspokojenie potrzeb energetycznych

całej planety. Komisja Europejska ogłosiła dziś, że udostępni sieć najszybszych krajowych superkomputerów w Europie (DEISA) naukowcom z całej Europy prowadzącym badania nad syntezą jądrową, podczas której uwalniana jest energia z reakcji przypominających procesy odpowiedzialne za ogrzewanie słońca. Umożliwi im to przeprowadzanie złożonych operacji stanowiących część prowadzonych badań, takich jak na przykład symulacje eksploatacji reaktora termojądrowego. DEISA, rozproszone i wysokowydajne europejskie centrum usług komputerowych, któremu na lata 2004–2011 UE przyznała środki w wysokości 26 mln euro, umożliwia wymianę ogromnej ilości danych i stwarza dostęp do mocy obliczeniowej europejskich superkomputerów wykorzystując w tym celu europejską sieć GÉANT, największą sieć komputerową na świecie. Wspomniane prace naukowe stanowią część bieżącego światowego projektu badawczego ITER (z łac. ścieżka), którego celem jest wykazanie, że synteza jądrowa może być czystym, bezpiecznym i trwałym źródłem energii. Potencjalne źródła paliwa do syntezy jądrowej są szeroko dostępne, zaś jeden gram takiego paliwa może zapewnić tyle samo energii co 11 ton węgla. Ułatwiając naukowcom dostęp do europejskich superszybkich urządzeń komputerowych, Komisja wnosi wkład w prace realizowanego obecnie we Francji globalnego, eksperymentalnego projektu ITER, którego celem jest produkcja energii termojądrowej.

„Oczekujemy, że nowe partnerstwo między konsorcjum DEISA, które zapewnia usługi superkomputerowe, a europejskim środowiskiem związanym z syntezą jądrową wniesie ogromny wkład w badania nad możliwością wykorzystania syntezy jądrowej jako realne, alternatywne źródło energii oraz że zwiększy ono rolę Europy w prowadzonych w tej dziedzinie pracach. Partnerstwo to pokazuje również, że wzajemne udostępnianie sobie najwyższej klasy naukowców i infrastruktury sprawia, że europejskie środowisko naukowe plasuje się w zakresie działalności badawczej w światowej czołówce” – powiedziała **Viviane Reding**, komisarz ds. społeczeństwa informacyjnego i mediów. „Długotrwałe i oparte na zaufaniu stosunki Komisji z najbardziej prestiżowymi krajowymi centrami komputerów dużej mocy okazują się teraz bardzo przydatne w kluczowych dziedzinach europejskich badań. Dalsze badania nad syntezą jądrową mogą przybliżyć nas do potencjalnego rozwiązania problemu energetycznych potrzeb Europy.”

„Europejscy naukowcy, którzy prowadzą badania nad syntezą jądrową, od kilku lat z dużym powodzeniem korzystają z usług europejskich superkomputerów. Niezbędne symulacje mogą być teraz przeprowadzane przy pełnym wykorzystaniu mocy nowoczesnych superkomputerów” – powiedział dr Hermann Lederer, kierownik ds. obsługi aplikacji komputerowych z niemieckiego centrum komputerów dużej mocy RZG. „Przeprowadzanie symulacji syntezy jądrowej i właściwości materiałów na wielką skalę i przy użyciu najnowocześniejszych superkomputerów jest konieczne, by możliwe było wykonywanie i przygotowywanie obecnych i przyszłych eksperymentów w dziedzinie syntezy jądrowej” – powiedział prof. Frank Jenko z Instytutu Fizyki Plazmowej im. Maksa Plancka.

Aby spełnić potrzeby energetyczne całej planety, naukowcy pracują na rzecz uwolnienia ogromnego potencjału energetycznego syntezy jądrowej. ITER, czyli reaktor, który ma na celu wykazanie – od strony naukowej i technicznej – możliwości wykorzystania energii termojądrowej i przy którym pracują naukowcy z 25 krajów z Europy i z całego świata, jest obecnie w trakcie budowy we Francji (Cadarache, południowa Francja).

Komisja ogłosiła w dniu 23 stycznia br., że umożliwi naukowcom dostęp do DEISA (Konsorcjum Rozproszonej Europejskiej Infrastruktury dla Aplikacji Superkomputerowych, ang. Distributed European Infrastructure for Supercomputing Applications), które zapewni im

niezbędne usługi superkomputerowe oraz wsparcie w zakresie symulacji związanych z syntezą jądrową. Symulacje superkomputerowe mają duże znaczenie przy projektowaniu elektrowni termojądrowych oraz umożliwiają ich optymalną eksploatację. DEISA obsługuje obecnie 12 ze 100 najszybszych superkomputerów na świecie, zapewniając tym samym czołowym europejskim naukowcom potężne, jednorodne i łatwe w obsłudze środowisko superkomputerowe.

- **Informacje dodatkowe**

W ramach programu badań Komisji Europejskiej finansowane są działania mające na celu optymalne wykorzystanie najlepszych europejskich ośrodków badań, wspieranie paneuropejskich inicjatyw badawczych zmierzających do utworzenia nowoczesnej infrastruktury badawczej oraz pomoc dla przemysłu w zakresie zwiększania podstaw wiedzy i technologicznego know-how. Więcej informacji na temat infrastruktury badawczej znajduje się na stronie: http://cordis.europa.eu/fp7/ict/e-infrastructure/home_en.html

W ramach programów badań na lata 2002-2006 i 2007-2013 Komisja Europejska przyznała projektowi DEISA środki finansowe w wysokości 26 mln euro. DEISA to konsorcjum czołowych krajowych centrów komputerów dużej mocy w Europie, którego celem jest rozwój nauk obliczeniowych w dziedzinie superkomputerów. Konsorcjum eksploatuje złożoną, wysokowydajną infrastrukturę komputerową obejmującą całą Europę. Infrastruktura DEISA wykorzystywana jest przez ponad 160 europejskich ośrodków badawczych i uniwersytetów (a także przez inne instytucje z Ameryki Północnej, Ameryki Południowej, Azji i Australii).

Reaktor ITER to wspólny międzynarodowy projekt badawczy, który ma na celu wykazanie – od strony naukowej i technicznej – możliwości wykorzystania energii termojądrowej. Partnerzy biorący udział w pracach nad projektem to Unia Europejska (reprezentowana przez Euratom), Japonia, Chiny, Indie, Republika Korei, Rosja i USA. ITER zostanie zbudowany na południu Francji w Cadarache. Europa jest głównym partnerem, gdyż zapewnia prawie połowę całkowitych środków, zarówno finansowych, jak i w zakresie personelu.

6. OCHRONA ŚRODOWISKA: Komisja przedstawia wnioski w sprawie finansowania międzynarodowego porozumienia dotyczącego zmian klimatycznych w Kopenhadze

Komisja Europejska przedstawiła swoje wnioski w sprawie finansowania nowej, kompleksowej i ambitnej międzynarodowej umowy mającej stawić czoło zmianom klimatycznym. Porozumienie to, następca protokołu z Kioto, ma zostać zawarte w Kopenhadze, podczas grudniowej konferencji ONZ w sprawie zmian klimatycznych. W celu utrzymania poziomu globalnego ocieplenia poniżej 2 °C, kraje rozwinięte i wielostronne instytucje będą musiały przeznaczyć większe środki na rzecz krajów rozwijających się, aby te mogły podjąć walkę ze zmianami klimatycznymi. Wnioski Komisji zakładają utworzenie do roku 2015 rynku węgla obejmującego państwa OECD oraz innowacyjnych międzynarodowych źródeł finansowania w oparciu o emisje gazów cieplarnianych i możliwości finansowe danego kraju.

Stavros Dimas, europejski komisarz ds. środowiska, stwierdził: „Stawienie czoła przyczynom zmian klimatycznych wymagać będzie w najbliższych dziesięcioleciach znacznych, zarówno prywatnych, jak i publicznych inwestycji, jednak ich koszty będą o wiele niższe, niż gdybyśmy pozwolili na dalsze destrukcyjne zmiany klimatyczne. Europejski plan

naprawy gospodarczej oraz podobne działania na skalę światową, mające na celu przeciwstawienie się kryzysowi ekonomicznemu, umożliwiają przyspieszenie niezbędnych decyzji inwestycyjnych zakładających niską emisję węgla, stymulację rozwoju i innowacji, a jednocześnie tworzenie miejsc pracy. Jednakże zasadniczą rolę w zawarciu porozumienia w Kopenhadze będą odgrywać nowe rozwiązania finansowe. Dzisiejszy komunikat, przedstawiający kompleksowy zestaw wniosków mających na celu zwiększenie finansowania i inwestycji, ma tu kluczowe znaczenie.”

- **Cel kopenhaskiej konferencji**

Cel, jaki stawia sobie UE to ograniczenie globalnego ocieplenia do maksymalnie 2°C powyżej poziomu sprzed okresu uprzemysłowienia, ponieważ istnieją naukowe dowody wskazujące, że groźne będzie przekroczenie tej wartości. Porozumienie w Kopenhadze wyznaczy ogólnoświatowe cele mające zapewnić ograniczenie emisji gazów cieplarnianych oraz stworzy podstawę zwiększającą zdolności adaptacyjne państw w obliczu zmian klimatycznych. Komunikat³ proponuje konkretne wnioski umożliwiające osiągnięcie tych celów.

- **Cele i działania**

Aby światowa emisja gazów cieplarnianych mogła utrzymać się na poziomie poniżej 2°C, przed rokiem 2020 musi ona osiągnąć poziom szczytowy, po czym, do 2050 r., należy je ograniczyć do 50% poziomu emisji z roku 1990. Będzie to wymagać działań zarówno ze strony krajów rozwiniętych, jak i rozwijających się.

Przewodnictwo muszą tu objąć kraje rozwinięte, ograniczając do roku 2020 swoje łączne emisje do 30% w stosunku do poziomu z roku 1990. UE dała stosowny przykład innym krajom, zobowiązując się do ograniczenia emisji do 30%, jeżeli inne państwa pójdą za jej przykładem, i już wprowadziła środki mające na celu ograniczenie własnych emisji o 20%). Przedmiotowy komunikat zawiera szczegółowe wytyczne gwarantujące, że realizacja celów na poziomie krajowym będzie wymagać porównywalnego wysiłku. Państwa należące do OECD, państwa członkowskie UE, kraje kandydujące i potencjalne kraje kandydujące powinny podjąć się realizacji celów dotyczących ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Oczekuje się także, że kraje rozwijające się (z wyjątkiem tych najbiedniejszych) do roku 2020 ograniczą wzrost całkowitych emisji do 15-30% poniżej normalnych poziomów handlowych. Ma to spowodować szybki spadek emisji będących rezultatem wylesiania obszarów tropikalnych. Kraje te powinny także zobowiązać się do przyjęcia do roku 2011 strategii rozwoju zakładającej niską emisję węgla obejmującą wszystkie kluczowe sektory emitujące gazy cieplarniane. Nowy międzynarodowy mechanizm umożliwi ocenę tych strategii i przyporządkowanie proponowanym działaniom odpowiedniego wsparcia zewnętrznego.

- **Finansowanie rozwoju zakładającego niską emisję węgla**

Niezależne szacunki pokazują, że w celu redukcji emisji gazów cieplarnianych, może wystąpić konieczność zwiększenia do roku 2020 dodatkowych światowych inwestycji netto do ok. 175 miliardów EUR rocznie. Ponad 50% z tej sumy powinno trafić do krajów rozwijających się. Do 2020 r. z większością z działań w tych krajach będą się wiązać niskie koszty, lub nawet zyski, a zatem ich finansowanie powinno się odbywać na poziomie

³ *Ku kompleksowemu porozumieniu w sprawie zmian klimatycznych w Kopenhadze COM(2009)39*

krajowym. Natomiast międzynarodowe wsparcie dla działań przekraczających finansowe możliwości danego kraju będzie pochodzić ze środków obejmujących fundusze publiczne oraz międzynarodowe mechanizmy tzw. kredytów węglowych. Kopenhaskie porozumienie ma także utworzyć ramy stanowiące pomoc dla krajów w adaptacji do nieuniknionych zmian klimatycznych. Kraje rozwinięte i rozwijające się będą zobowiązane do opracowania krajowych strategii adaptacyjnych. Należy zapewnić wsparcie adaptacyjne dla najbardziej potrzebujących, najsłabiej rozwiniętych krajów i małych rozwijających się państw wyspiarskich. UE powinna zbadać potencjalne innowacyjne źródła międzynarodowego finansowania na zasadzie „zanieczyszczający płaci” oraz w zależności od zdolności finansowych danego państwa. W celu wsparcia krajów rozwijających się, państwa członkowskie UE będą mogły także użyć przyszłych dochodów z aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych zgodnie z unijnym systemem handlu uprawnieniami do emisji.

- **Światowy rynek węgla**

W celu ograniczenia zmian klimatycznych oraz zgromadzenia funduszy na walkę z ich skutkami, do roku 2015, łącząc unijny system handlu emisjami z porównywalnymi systemami zakładającymi ustalenie limitu emisji i handlu nimi, UE ma utworzyć rynek węgla obejmujący państwa OECD. Rynek ten należy rozszerzyć tak, aby do roku 2020 objął on największe gospodarki wschodzące, a w przyszłości stał się ogólnoswiatowym rynkiem węgla. Należy również zreformować utworzony przez protokół z Kioto mechanizm czystego rozwoju. W przypadku zaawansowanych gospodarczo krajów rozwijających się, jak również wysoce konkurencyjnych sektorów gospodarki, mechanizm czystego rozwoju będzie stopniowo zastępowany mechanizmem kredytowania sektorowego oraz wyżej wspomnianymi systemami zakładającymi ustalenie limitu emisji i handlu nimi.

7. OCHRONA ŚRODOWISKA: Zanieczyszczenie powietrza - Komisja wszczyna postępowanie przeciwko dziesięciu państwom członkowskim w związku z poziomem pyłu zawieszonego

Komisja Europejska została zmuszona do wszczęcia postępowania przeciwko dziesięciu państwom członkowskim w sprawie naruszenia przepisów określających normę UE dotyczącą zanieczyszczenia powietrza niebezpiecznym pyłem zawieszonym znanym jako PM10. Cząstki pyłu, emitowane głównie przez przemysł, pojazdy i domowe systemy grzewcze, mogą powodować astmę, schorzenia układu krążenia, nowotwór płuc i przedwczesną śmierć. Postępowanie Komisji jest konsekwencją wejścia w życie w czerwcu ubiegłego roku nowej dyrektywy UE w sprawie jakości powietrza, która zezwala państwom członkowskim na złożenie – w ograniczonym zakresie, na określonych warunkach i w odniesieniu do niektórych części kraju – wniosku o przedłużenie terminu przewidzianego na spełnienie obowiązującej od 2005 roku normy dotyczącej pyłu PM10.

Stavros Dimas, komisarz UE ds. środowiska, powiedział: „Ponieważ zanieczyszczenie środowiska ma poważne konsekwencje dla zdrowia, spełnianie norm musi być naszym największym priorytetem. Chociaż nowa dyrektywa w sprawie jakości powietrza atmosferycznego i w sprawie czystszej powietrza dla Europy daje możliwość – jeżeli spełnione zostaną określone warunki – przedłużenia terminu osiągnięcia zgodności z normami, nie powinno to opóźnić wprowadzenia środków służących ograniczeniu zanieczyszczeń. Ważne jest również to, by normy były w pełni przestrzegane w przypadkach, w których przedłużenie terminu nie może być zastosowane. Przyznana państwom

członkowskim elastyczność będzie zatem uzupełniona zdecydowanymi działaniami Komisji w zakresie egzekwowania przepisów”.

- **Pierwsze ostrzeżenie pisemne**

W czerwcu ubiegłego roku Komisja zwróciła się do państw członkowskich z prośbą o informacje, a następnie wysłała pisemne ostrzeżenia do dziesięciu państw członkowskich, które nie osiągnęły jeszcze zgodności z obowiązującymi od dnia 1 stycznia 2005 r. normami dotyczącymi dopuszczalnych wartości stężenia pyłu PM10. Państwa członkowskie, które otrzymały ostrzeżenie to: Cypr, Estonia, Hiszpania, Niemcy, Polska, Portugalia, Słowenia, Szwecja, Włochy i Zjednoczone Królestwo. Przekroczenie dopuszczalnych wartości, o którym mowa w ostrzeżeniach, dotyczy 83 milionów ludzi w 132 różnych strefach, w których dokonuje się oceny jakości powietrza.

Powyższe państwa członkowskie nie złożyły wniosków o przedłużenie terminu na spełnienie norm we wszystkich strefach, w których dokonuje się oceny jakości powietrza i w których dopuszczalne wartości PM10 są nadal przekraczane. Nowa dyrektywa w sprawie jakości powietrza⁴, która weszła w życie dnia 11 czerwca 2008 r., zezwala państwom członkowskim na złożenie – w ograniczonym zakresie i na określonych warunkach – wniosku o przedłużenie terminu na spełnienie normy dotyczącej pyłu PM10. Przedłużenie terminu będzie dotyczyło tylko tych stref, w których podjęto starania na rzecz osiągnięcia wartości docelowych w 2005 r., lecz ich osiągnięcie było niemożliwe ze względu na konkretne warunki zewnętrzne. Opracowując dla każdej strefy plan dotyczący jakości powietrza, państwa członkowskie muszą również wykazać, że normy zostaną spełnione przed upływem nowego terminu. Do chwili obecnej wnioski o przedłużenie terminu w odniesieniu do wszystkich stref złożyło jedenaście państw członkowskich. Komisja sprawdza obecnie, czy wnioski te spełniają warunki przedłużenia, i podejmie decyzję o ewentualnym zgłoszeniu zastrzeżeń w ciągu dziewięciu miesięcy od daty otrzymania wniosku. Cztery państwa członkowskie – Niemcy, Polska, Hiszpania i Włochy – nie złożyły wniosków obejmujących wszystkie strefy, w których dokonuje się oceny jakości powietrza i w których przekroczone zostały dopuszczalne wartości. Kilka innych państw członkowskich poinformowało Komisję, że przygotowuje plany dotyczące jakości powietrza dla stref, które nie spełniają norm, oraz że zamierza złożyć wnioski o przedłużenie terminu w ciągu najbliższych miesięcy. Bułgaria i Rumunia zgłosiły przekroczenie norm po raz pierwszy w roku 2008. Przypomniano im o obowiązku spełnienia norm i poproszono je o złożenie do dnia 31 marca 2009 r. wniosków o przedłużenie terminu w odniesieniu do stref, w których nastąpiło przekroczenie norm.

Naruszenia norm i wnioski o przedłużenie terminu nie dotyczą czterech państw członkowskich. Finlandia i Litwa wykazały, że przekroczenia norm spowodowane są posypywaniem dróg piaskiem w zimie, na co dyrektywa wyraźnie zezwala, zaś Irlandia i Luksemburg jako jedyne spośród wszystkich państw członkowskich nie zgłosiły żadnych przypadków przekroczenia norm.

- **Normy PM10**

Norma PM10 składa się z dwóch wartości dopuszczalnych:

⇒ stężenie o wysokości 50 mikrogramów (μg)/m³, mierzone w okresie 24 godzin; wartość ta może zostać przekroczona przez nie więcej niż 35 dni w roku kalendarzowym;

⁴ Dyrektywa 2008/50 /WE

⇒ stężenie o wysokości 40 µg/m³, mierzone w okresie roku kalendarzowego; przekroczenie nie jest dopuszczalne.

Ogólne dane statystyczne dotyczące naruszeń przepisów znajdują się na stronie:

http://ec.europa.eu/environment/legal/implementation_en.htm

Lista stref, w których normy zostały przekroczone, w podziale na poszczególne państwa członkowskie: <http://ec.europa.eu/environment/air/quality/legislation/exceedances.htm>

8. INNOWACYJNOŚĆ I NOWOCZESNE TECHNOLOGIE - Znaczny postęp w zakresie innowacyjności w Europie

Opublikowana w dniu 22 stycznia europejska tablica wyników innowacyjności za rok 2008 wskazuje, że UE poczyniła znaczne postępy w zakresie innowacyjności przed kryzysem finansowym. Względne różnice w dziedzinie innowacyjności w stosunku do Stanów Zjednoczonych i Japonii zostały zmniejszone, w szczególności dzięki dużym postępom poczynionym przez wiele nowych państw członkowskich, takich jak Cypr, Rumunia i Bułgaria. W całej UE osiągnięto szczególnie postęp w dziedzinie zasobów ludzkich i dostępności środków finansowych na innowacje. Innowacyjne inwestycje dokonywane przez przedsiębiorstwa są jednak wciąż względnie słabe, zwłaszcza w porównaniu do Stanów Zjednoczonych i Japonii. Niniejszemu sprawozdaniu towarzyszy sprawozdanie za rok 2008 w sprawie nauki, technologii i konkurencyjności, które zawiera bardziej pogłębioną analizę tendencji panujących w sferze badań i rozwoju prowadzonych przez podmioty publiczne i przedsiębiorstwa, osiągnięć w dziedzinie technologii oraz postępów w realizacji Europejskiej Przestrzeni Badawczej.

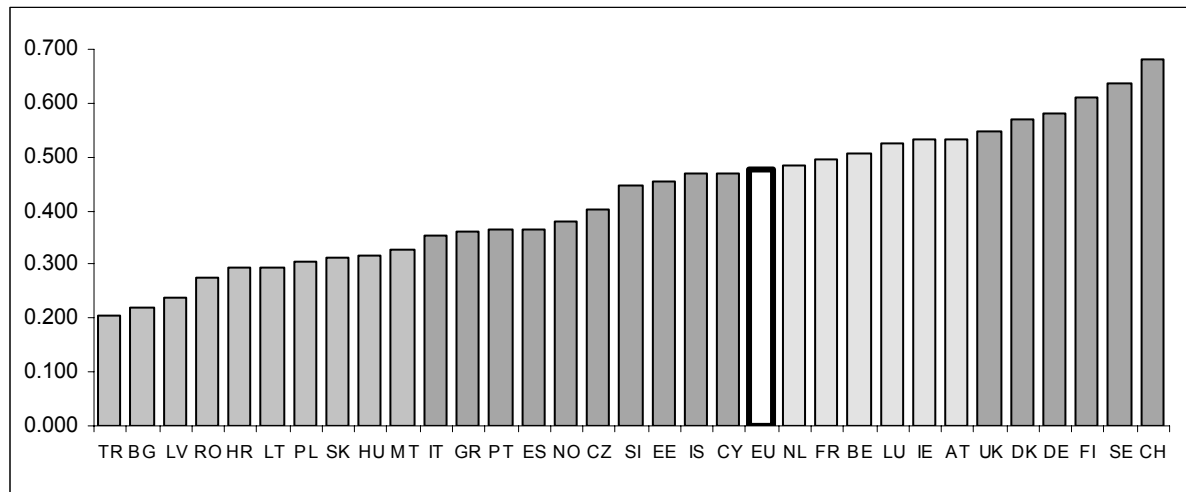
Czas kryzysu nie jest dobrym momentem na przerywanie inwestycji badawczych i działań na rzecz innowacji. Mają one decydujące znaczenie, jeśli Europa chce wyjść silniejsza z kryzysu finansowego i stawić czoła wyzwaniom związanym ze zmianami klimatu i globalizacją. UE ma wiele atutów, zwłaszcza coraz atrakcyjniejszą Europejską Przestrzeń Badawczą i ulegającą ciągłej poprawie wyniki w dziedzinie innowacyjności. Jest jednak wciąż sporo do zrobienia, szczególnie w sprawie względnego niedoinwestowania ze strony przedsiębiorstw. Inicjatywy Komisji na rzecz poprawy unijnej efektywności w dziedzinie badań, pobudzenia innowacyjności i rozwoju rynków nowoczesnych technologii kierują UE na właściwe tory, podkreślili wiceprzewodniczący Günter Verheugen, odpowiedzialny za politykę w dziedzinie przedsiębiorstw i przemysłu, oraz Janez Potočnik, komisarz ds. badań naukowych. Ze sprawozdania wynika, że kraje europejskie tworzą cztery grupy o różnych poziomach wyników, oraz że praktycznie wszystkie kraje poprawiły swoje wyniki, chociaż tempo postępów jest różne:

- ⇒ Szwajcaria, Szwecja, Finlandia, Niemcy, Dania i Wielka Brytania są liderami innowacyjności, o wynikach w dziedzinie innowacyjności znacznie powyżej średniej UE. Spośród tych krajów najszybciej poprawiają swe wyniki Szwajcaria i Niemcy.
- ⇒ Austria, Irlandia, Luksemburg, Belgia, Francja i Holandia to kraje „goniące czołówkę”, o wynikach powyżej średniej UE. W tej grupie najszybciej poprawiają się wyniki Irlandii, a następnie Austrii.
- ⇒ Cypr, Islandia, Estonia, Słowenia, Republika Czeska, Norwegia, Hiszpania, Portugalia, Grecja i Włochy to umiarkowani innowatorzy, o wynikach w dziedzinie innowacyjności poniżej średniej UE. Wyniki Cypru w dziedzinie innowacyjności są znacznie powyżej średniej w tej grupie, kolejnym krajem jest Portugalia.

⇒ Malta, Węgry, Słowacja, Polska, Litwa, Chorwacja, Rumunia, Łotwa, Bułgaria i Turcja to kraje nadrabiające zapóźnienia, o wynikach w dziedzinie innowacyjności znacznie poniżej średniej UE. Większość tych krajów czyni postępy. Bułgaria i Rumunia najszybciej poprawiają swe wyniki.

Aby porównać podsumowania wyników w dziedzinie innowacyjności wszystkich 27 państw członkowskich odnoszące się do poszczególnych krajów, zob. EC_key figures Research and Development.

Wyniki w dziedzinie innowacyjności (syntetyczny wskaźnik innowacyjności za rok 2008)

Syntetyczny wskaźnik innowacyjności jest połączeniem 29 wskaźników, od najniższego możliwego wyniku wynoszącego 0 do najwyższego możliwego wyniku wynoszącego 1. Wskaźnik sumaryczny za rok 2008 odzwierciedla wyniki w latach 2006/2007 z powodu opóźnienia w dostępności danych.

- **Doganianie Stanów Zjednoczonych i Japonii pod względem innowacji**

Analiza danych na poziomie UE wykazuje, że nastąpiła znaczna poprawa zarówno w wartościach bezwzględnych (w porównaniu do sytuacji sprzed pięciu lat), jak i w odniesieniu do Stanów Zjednoczonych i Japonii. Porównanie z większą grupą krajów wykazuje również, że UE radziła sobie dość dobrze w porównaniu z krajami o szybko rozwijającej się gospodarce. Osiągnięto szczególny postęp w dziedzinie zasobów ludzkich służących innowacyjności (absolwenci, szkolnictwo wyższe), szerokopasmowego dostępu do Internetu i dostępności kapitału venture. Utrzymują się jednak słabe punkty w dziedzinie inwestycji ze strony przedsiębiorstw, w którym to obszarze UE pozostaje w tyle za Stanami Zjednoczonymi i Japonią, jeśli chodzi o wydatki na badania i rozwój oraz technologie informatyczne. Pomimo zawartych w sprawozdaniu ustaleń dotyczących znaczenia innowacji nietechnologicznych zmalały również wydatki przedsiębiorstw unijnych na tego typu innowacyjne działania (np. szkolenia, projektowanie, marketing, nowe wyposażenie).

- **Innowacyjność receptą na ożywienie gospodarcze**

Analizy w ramach europejskiej tablicy wyników innowacyjności opierają się na danych sprzed kryzysu finansowego. Wskazują one jednak na istniejące tendencje oraz mocne i słabe strony, które należy uwzględnić w odpowiedzi na obecne warunki. Postępy poczynione przez UE przed kryzysem finansowym umożliwiają przedsiębiorcom europejskim łatwiejsze

odzyskanie utraconych pozycji dzięki innowacyjności. Jednak utrzymujący się niedobór inwestycji w innowacje ze strony przedsiębiorstw w porównaniu do głównych konkurentów stanowi ewidentną słabość, której należy koniecznie zaradzić, również poprzez ponowne wsparcie ze środków publicznych na rzecz innowacyjnych przedsiębiorstw, o których mowa np. w inicjatywie rynków pionierskich, w ramach której promuje się popyt rynkowy na nowe produkty i usługi.

Sprawozdanie nt. postępów w zakresie innowacyjności, opublikowane jednocześnie z europejską tablicą wyników innowacyjności, zawiera kolejne wskazówki i przedstawia analizy niezależnych ekspertów dotyczące rozwoju krajowych polityk i zarządzania w dziedzinie innowacyjności, sporządzone na podstawie sprawozdań krajowych przygotowanych przez niezależnych ekspertów i dostępnych na stronie internetowej inicjatywy PRO INNO. W sprawozdaniu tym dostrzeżono tendencję na rzecz wsparcia innowacyjnych nowopowstających przedsiębiorstw i strategii skierowanych na nowe wyzwania, takie jak zmiany klimatu i produktywność zasobów. Ustalenia zawarte w obu sprawozdaniach zostaną wykorzystane przez Komisję Europejską do lepszej oceny powodzenia obecnej polityki w zakresie innowacyjności i określenia przyszłych priorytetów.

- **Kontekst:**

Na zlecenie Dyrekcji Generalnej ds. Przedsiębiorstw i Przemysłu w Komisji Europejskiej europejska tablica wyników innowacyjności opracowywana jest przez centrum ds. badań i szkoleń ekonomiczno-społecznych w zakresie innowacyjności i technologii w Maastricht (UNU-MERIT), natomiast sprawozdanie nt. postępów w zakresie innowacyjności jest przygotowywane przez konsorcjum ekspertów pod przewodnictwem Uniwersytetu Ateńskiego i Grupy Technopolis.

9. INNOWACYJNOŚĆ I NOWOCZESNE TECHNOLOGIE - Mimo atrakcyjniejszej europejskiej przestrzeni badawczej, mamy zastój w nakładach na badania i rozwój: nie czas zaprzestać wysiłków!

Opublikowane w dniu 22 stycznia br. sprawozdanie pt. „Science, Technology and Competitiveness (ST&C)”, prezentujące podstawowe dane dotyczące nauki, technologii i konkurencyjności w roku 2008, po raz pierwszy przedstawia nie tylko ogólny obraz postępu, jaki nastąpił w latach 2000–2006 w dziedzinie badań i rozwoju w Unii, ale także w zakresie realizacji europejskiej przestrzeni badawczej. Sprawozdanie to pokazuje, że w Europie rośnie liczba pracowników naukowych, a Unia staje się coraz bardziej atrakcyjna dla zagranicznych naukowców i prywatnych inwestycji amerykańskich w dziedzinie badań i rozwoju. Niemniej jednak, przeszkodą dla europejskich ambicji stworzenia globalnego konkurencyjnego społeczeństwa opartego na wiedzy jest zastój w nakładach na badania i rozwój, który w UE-27 utrzymuje się na poziomie 1.84% (udział procentowy w PKB). Pomimo wzrostu nakładów na badania naukowe w większości państw członkowskich oraz udoskonalonej wydajności systemów badawczych, UE wciąż jest daleka od osiągnięcia celu strategii lizbońskiej, którym jest uzyskanie udziału nakładów na badania i rozwój w PKB na poziomie 3%. Niedostatecznie wysoki poziom inwestycji prywatnych w dziedzinie badań i rozwoju w powiązaniu ze strukturą przemysłową UE, w której sektor nowych technologii jest mniej rozwinięty niż w Stanach Zjednoczonych, stanowią przeszkodę dla wysiłków Unii Europejskiej. Opublikowana równoległe ze sprawozdaniem tablica wyników innowacyjności zawiera szczegóły europejskich osiągnięć w tej dziedzinie. Oba te dokumenty dowodzą, że

Unia powinna zmienić swoją przemysłową strukturę, skupiając się w większym stopniu na innowacjach i zapewniając lepsze wykorzystanie badań i rozwoju.

Komentując ustalenia wyżej wspomnianych sprawozdań, europejski komisarz ds. nauki i badań naukowych, **Janez Potočnik** oraz wiceprzewodniczący Komisji odpowiedzialny za sprawy przedsiębiorstw i politykę przemysłową, **Günter Verheugen**, oświadczyli: „Moment kryzysu nie jest odpowiednią chwilą, aby wstrzymać działania inwestycyjne w dziedzinie badań i innowacji. Są one niezbędne, jeżeli Europa chce wyjść z kryzysu ekonomicznego silniejsza i stawić czoła wyzwaniom w postaci zmian klimatycznych i globalizacji. UE posiada wiele atutów, szczególnie coraz bardziej atrakcyjną europejską przestrzeń badawczą oraz nieustannie udoskonalane działania w zakresie innowacji. Ciągłe jest jednak dużo do zrobienia, w szczególności tam, gdzie istnieje stosunkowo niedoinwestowanie ze strony sektora prywatnego. Dzięki inicjatywie Komisji mającej na celu poprawę efektywności badań, stymulację innowacyjności i rozwój rynków zaawansowanych technologii, UE podąża w odpowiednim kierunku.”

Główne ustalenia sprawozdania ST&C z roku 2008 pokazują, że:

- 1) W zglobalizowanym świecie badania naukowe stanowią strategiczny element konkurencyjności.

W dziedzinie naukowo – technicznej pojawili się poważni gracze, szczególnie z Azji. Wiedza jest coraz bardziej równomiernie rozpowszechniona, a udział UE wynosi mniej niż 25%. Europejska przestrzeń badawcza (EPB) musi stać się atrakcyjniejsza, bardziej otwarta i konkurencyjna na forum światowym.

- 2) Pomimo zastoju w ogólnych nakładach EU na badania i rozwój, na poziomie państw członkowskich istnieją pewne różnice.

W latach 2000-2006 wszystkie państwa członkowskie zwiększyły swoje wydatki na badania i rozwój, co pokazuje ich zaangażowanie w realizację celów strategii lizbońskiej. Jednakże w tym samym okresie wskaźnik PKB osiągnął ten sam poziom wzrostu, co oznacza, że od 2005 r. nakłady na badania i rozwój pozostały na poziomie 1,84%⁵. W latach 2000-2006, 17 państw członkowskich, głównie tych, które nadrabiają zaległości w tej dziedzinie, zwiększyło nakłady na badania i rozwój, podczas gdy w 10 państwach, reprezentujących 47 % unijnego PKB, odnotowano ich spadek. Swoje nakłady zwiększyła także Japonia – z 3,04% to 3,39%, Korea – z 2,39% do 3,23%, również Chiny nadrabiają zaległości, zwiększając swoje nakłady z 0,90% do 1,42%.

- 3) Wciąż niewystarczające inwestycje sektora prywatnego.

Głównym powodem przepaści w nakładach na badania i rozwój istniejącej między UE i jej konkurencją jest różnica w poziomie finansowania pochodzącego z sektora prywatnego, które w Unii w latach 2000-2005 odnotowało spadek, podczas gdy w USA, Japonii i Chinach znacznie wzrosło. Stało się tak głównie dlatego, że w Unii mniejszy jest udział przemysłu nowych technologii o dużej intensywności działalności badawczej. Tworzenie gospodarki silnie opartej na wiedzy wymaga zmian strukturalnych mających na celu zintensyfikowanie nakładów na badania i rozwój oraz większego udziału w gospodarce unijnej sektora nowych

⁵ Wstępne dane liczbowe za rok 2007 1.83%

technologii. Aby stało się to możliwe, niezbędne są warunki ramowe sprzyjające rozwojowi szybko rozwijających się MŚP nowych technologii i sprzyjających innowacjom rynków europejskich, oraz niższych kosztów patentowych na obszarze całej Unii.

4) Fachowość badań naukowych: wzrasta liczba pracowników naukowych, niższa niż u konkurencji zdolność wykorzystania wiedzy.

Od roku 2000 liczba pracowników naukowych w Unii rosła dwa razy szybciej niż w USA i Japonii, nawet jeśli w grupie ludności aktywnej zawodowo ich udział wciąż jest niższy niż w tych dwóch państwach. Jeżeli chodzi o znaczenie badań, UE wciąż jest największym światowym „producentem” wiedzy naukowej (jest to mierzone ilością publikacji naukowych), choć w Unii powstaje mniej niż USA publikacji o dużym znaczeniu.

5) Rosnąca atrakcyjność Unii dla inwestycji zagranicznych oraz specjalistów w dziedzinie wsparcia naukowo-technicznego.

Mimo pojawienia się Azji jako nowego przyczółku, UE przyciąga coraz więcej prywatnych inwestycji z USA w dziedzinie badań i rozwoju. W roku 2005 spółki amerykańskie dokonały 62,5% swoich inwestycji w UE, a tylko 3,3% w Chinach. Unia także przyciąga coraz więcej specjalistów w dziedzinie naukowo-technicznej.

- **Dodatkowe informacje:**

Pełny tekst sprawozdania „Science, Technology and Competitiveness (ST&C)” podstawowe dane dotyczące roku 2008 znajduje się na stronie: <http://ec.europa.eu/research/era/>

Pełny tekst tablicy wyników innowacyjności za rok 2008 znajduje się na stronie: <http://www.proinno-europe.eu/metrics>

10. FUNDUSZE UE: Europejski Fundusz na rzecz Integracji Obywateli Krajów Trzecich 2007-2013 dla Polski

Komisja przyjęła w styczniu wieloletni program dla Polski w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Krajów Trzecich na lata 2007-2013 (o szacunkowym budżecie w kwocie 15,8 mln EUR stanowiącym wkład Wspólnoty), a także dwa pierwsze programy roczne na lata 2007-2008.

Jacques Barrot, wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej odpowiedzialny za obszar sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa, wyraził zadowolenie z przyjęcia wieloletniego programu wprowadzającego w życie Europejski Fundusz na rzecz Integracji. „Uruchamiając program wieloletni Polska wykazała swoje zaangażowanie w integrację obywateli krajów trzecich”. Polska zdecydowała się położyć nacisk na cztery strategiczne priorytety Funduszu, a mianowicie:

- ⇒ Wprowadzenie w życie „Wspólnych podstawowych zasad dotyczących polityki integracji imigrantów w Unii Europejskiej”;
- ⇒ Opracowanie wskaźników i metodologii oceny umożliwiających ocenę postępów oraz dostosowanie polityki i środków, jak również ułatwiających koordynację procesu uczenia się przez porównanie;
- ⇒ Rozwijanie zdolności do prowadzenia właściwej polityki, koordynacja oraz budowanie kompetencji międzykulturowej w państwach członkowskich na różnych szczeblach władzy i w różnych resortach;

⇒ Wymiana doświadczeń, dobrych praktyk i informacji dotyczących integracji pomiędzy państwami członkowskimi.

Projekty finansowane w Polsce w ramach programów rocznych na lata 2007 i 2008 obejmują:

- ⇒ tworzenie ram prawnych dla programów integracyjnych, między innymi kursów językowych, szkoleń w zakresie kwestii społecznych i obywatelskich oraz szkoleń zawodowych;
- ⇒ kampanie informacyjne, szkolenia oraz publikacje na temat obywateli krajów trzecich w Polsce, skierowane do społeczności lokalnych;
- ⇒ platformy współpracy pomiędzy przedstawicielami polskich stowarzyszeń a przedstawicielami organizacji imigrantów i osób prywatnych;
- ⇒ podwyższanie kwalifikacji pracowników pracujących z obywatelami krajów trzecich.

Europejski Fundusz na rzecz Integracji Obywateli Krajów Trzecich jest jednym z czterech głównych instrumentów finansowych Programu ogólnego „**Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi**”, którego celem jest zapewnienie sprawiedliwego podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi wynikającej z wprowadzenia zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi Unii oraz wdrożenia wspólnej polityki azylowej i imigracyjnej. Pozostałe trzy fundusze to: Fundusz Granic Zewnętrznych, Fundusz Powrotu Imigrantów oraz Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców. Europejski Fundusz na rzecz Integracji Obywateli Krajów Trzecich odzwierciedla dynamiczny proces wzajemnego dostosowania wszystkich migrantów i osób zamieszkałych na terenie państw członkowskich.

iFundusz służy w szczególności wspieraniu starań państw członkowskich na rzecz:

- ⇒ umożliwienia obywatelom państw trzecich wywodzącym się z różnych środowisk gospodarczych, społecznych, kulturowych, religijnych, językowych i etnicznych spełnienia warunków uzyskania prawa pobytu i ułatwienia ich integracji ze społeczeństwami europejskimi, a także
- ⇒ zwiększania zdolności państw członkowskich w zakresie opracowywania i wdrażania krajowych strategii na rzecz integracji we wszystkich aspektach życia społecznego.

Całkowity budżet Funduszu na lata 2007-2013 wynosi 825 mln EUR, i zostanie rozdzielony w następujący sposób:

- ⇒ 93% zostanie rozdzielone pomiędzy państwa członkowskie: klucz podziału wyraża zasadę solidarności na podstawie liczby obywateli krajów trzecich przebywających legalnie w danym państwie;
- ⇒ 7% zarządzane bezpośrednio przez Komisję zostanie przeznaczone na działania Wspólnoty. Opublikowano już zaproszenie do składania wniosków w sprawie działań Wspólnoty na rok 2008. Wsparcie może zostać udzielone również projektom międzynarodowym, np. takim jak tworzenie sieci, projekty pilotażowe, kampanie na rzecz podnoszenia świadomości społecznej, czy badania w dziedzinie integracji.

11. FUNDUSZE UE: Fundusz Granic Zewnętrznych 2007-2013 dla Polski

Komisja przyjęła wieloletni program dla Polski w ramach Funduszu Granic Zewnętrznych na lata 2007-2013 o budżecie szacowanym na 78 mln EUR, a także pierwszy program roczny na 2007 r. **Jacques Barrot**, wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej odpowiedzialny za sprawiedliwość, wolność i bezpieczeństwo, wyraził zadowolenie z przyjęcia wieloletniego programu wdrożenia Funduszu Granic Zewnętrznych. „Działania przewidziane w ramach

programu będą uzupełnieniem inwestycji finansowanych z instrumentu finansowego Schengen oraz programów przedakcesyjnych PHARE, a także wzmocnią zdolność Polski do sprostania wyzwaniom związanym z kontrolą graniczną po niedawnym wejściu do strefy Schengen. Kupując nowe wyposażenie i udoskonalając istniejące systemy, Polska przyczyni się do utworzenia wspólnego zintegrowanego systemu zarządzania granicami”.

Polska postanowiła zrealizować wszystkie pięć strategicznych celów priorytetowych Funduszu:

- ⇒ dalsze stopniowe tworzenie wspólnego zintegrowanego systemu zarządzania granicami;
- ⇒ rozwój krajowych składników europejskiego systemu nadzoru lub stałej Europejskiej Sieci Patrolowej na południowych granicach morskich;
- ⇒ pomoc w wydawaniu wiz i rozwiązywaniu problemów nielegalnej imigracji przez służby konsularne państw członkowskich i krajów trzecich; utworzenie systemów komputerowych wymaganych przez przepisy wspólnotowe o granicach zewnętrznych i wizach (VIS i SIS);
- ⇒ stosowanie przepisów wspólnotowych o granicach zewnętrznych i wizach, w szczególności kodeksu granicznego Schengen oraz europejskiego kodeksu wizowego.

Projekty finansowane w ramach programu rocznego dla Polski na 2007 r. obejmują:

- ⇒ modernizację infrastruktury przejść granicznych;
- ⇒ wyposażenie konsulatów w sprzęt i oprogramowanie umożliwiające gromadzenie danych biometrycznych;
- ⇒ utworzenie systemu informacyjnego do kontroli legalności pobytu cudzoziemców.

- **Informacje podstawowe:**

Fundusz Granic Zewnętrznych jest jednym z czterech głównych instrumentów finansowych Programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, którego celem jest zapewnienie sprawiedliwego podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi wynikającej z wprowadzenia zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi Unii oraz wdrożenia wspólnej polityki azylowej i imigracyjnej. Pozostałe trzy fundusze to: Europejski fundusz na rzecz integracji obywateli krajów trzecich, Europejski Fundusz Powrotu Imigrantów oraz Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców. Fundusz Granic Zewnętrznych wprowadza mechanizm solidarności finansowej na rzecz wspierania krajów, które dla dobra Wspólnoty ponoszą długotrwałe i dotkliwe obciążenia finansowe wynikające z wdrożenia wspólnych norm w zakresie kontroli granic zewnętrznych i nadzoru nad tymi granicami, a także polityki wizowej.

Całkowity budżet Funduszu na lata 2007-2013 wynosi 1820 mln EUR, i zostanie rozdzielony w następujący sposób:

- ⇒ 1543 mln EUR zostanie podzielone między państwa członkowskie na podstawie obiektywnych kryteriów określających obciążenie każdego państwa z tytułu działań w ramach programów krajowych prowadzonych w zakresie kontroli granic zewnętrznych i polityki wizowej;
- ⇒ 109 mln EUR (6%) zarządzanych bezpośrednio przez Komisję zostanie przeznaczone na działania Wspólnoty.
- ⇒ 108 mln EUR na cele programu tranzytu kaliningradzkiego realizowanego przez Litwę

⇒ 60 mln EUR na działania szczególne prowadzone w strategicznych punktach granicznych na granicach zewnętrznych na podstawie analizy ryzyka przeprowadzonej przez agencję FRONTEX.

12. FUNDUSZE UE: Europejski Fundusz Powrotu Imigrantów 2008-2013 – Polska

Komisja przyjęła wieloletni program dla Polski w ramach Europejskiego Funduszu Powrotu Imigrantów na lata 2008-2013 o szacunkowym budżecie w kwocie przekraczającej 17 mln EUR, a także pierwszy program roczny na 2008 r. **Jacques Barrot**, wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej odpowiedzialny za obszar sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa, wyraził zadowolenie z przyjęcia wieloletniego programu wdrażającego Europejski Fundusz Powrotu Imigrantów. „Wprowadzając w życie działania przewidziane programem wieloletnim, Polska poprawi warunki powrotu różnych kategorii imigrantów powracających do swoich krajów i nasili współpracę z innymi państwami członkowskimi. W ten sposób przyczyni się do rozwoju zintegrowanego i wyważonego systemu zarządzania powrotami”.

Polska postanowiła zrealizować wszystkie cztery strategiczne cele priorytetowe Funduszu:

- ⇒ opracowanie strategicznego podejścia do zarządzania powrotami;
- ⇒ współpracę między państwami członkowskimi w zakresie zarządzania powrotami;
- ⇒ konkretne, innowacyjne krajowe i międzynarodowe narzędzia zarządzania powrotami;
- ⇒ wsparcie dla ustanowienia standardów wspólnotowych i najlepszych praktyk dotyczących zarządzania powrotami.

Projekty finansowane w ramach programu rocznego dla Polski na 2008 r. obejmują:

- ⇒ wsparcie dla programów wspomaganych powrotów dobrowolnych;
- ⇒ organizowanie działań dotyczących lotów powrotnych;
- ⇒ wzmacnianie współpracy między państwami członkowskimi w zakresie zarządzania powrotami.

• Informacje podstawowe

Europejski Fundusz Powrotu Imigrantów jest jednym z czterech głównych instrumentów finansowych programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, którego celem jest zapewnienie sprawiedliwego podziału między państwami członkowskimi odpowiedzialności wynikającej z wprowadzenia zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi Unii oraz wdrożenia wspólnej polityki azylowej i imigracyjnej. Pozostałe trzy fundusze to: Europejski Fundusz na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich, Fundusz Granic Zewnętrznych oraz Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców.

Europejski Fundusz Powrotu Imigrantów wprowadza mechanizm solidarności finansowej na rzecz wspierania państw członkowskich w doskonaleniu zarządzania wszelkimi aspektami powrotów imigrantów poprzez wykorzystanie koncepcji zintegrowanego zarządzania powrotami, z naciskiem na powroty dobrowolne oraz mając na celu wspieranie sprawiedliwego i skutecznego wdrożenia wspólnych standardów dotyczących powrotów imigrantów. W ramach Funduszu wsparcia udziela się również na rzecz wspólnych działań w zakresie powrotów, w których uczestniczy kilka państw członkowskich.

Całkowity budżet Funduszu na lata 2008-2013 wynosi 676 mln EUR i zostanie rozdzielony w następujący sposób:

- ⇒ 632,9 mln EUR zostanie podzielone między państwa członkowskie na podstawie obiektywnych kryteriów, tj. liczby obywateli krajów trzecich objętych działaniami dotyczącymi powrotów;
- ⇒ 43,1 mln EUR (7% całkowitej kwoty na każdy rok począwszy od 2009 r.) będzie zarządzane bezpośrednio przez Komisję i zostanie przeznaczone na działania Wspólnoty.

13. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI: Walka z praniem pieniędzy - Komisja podejmuje działania mające na celu zapewnienie wdrożenia przepisów unijnych we Francji, w Polsce i w Hiszpanii

Komisja zdecydowała o skierowaniu do Trybunału Sprawiedliwości sprawy przeciwko Francji i Polsce w związku z niewdrożeniem przez nie trzeciej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy. Do Polski i Hiszpanii zostaną ponadto skierowane uzasadnione opinie dotyczące braku ustanowienia w prawie krajowym skutecznych, proporcjonalnych i odstrasżających sankcji wymaganych na mocy rozporządzenia w sprawie informacji o zleceniodawcach, które towarzyszą przekazom pieniężnym. Termin transpozycji dyrektywy oraz powiadomienia o sankcjach ustanowionych w prawie krajowym na mocy rozporządzenia upłynął dnia 15 grudnia 2007 r.

Charlie McCreevy, komisarz ds. rynku wewnętrznego i usług, stwierdził: „Pranie pieniędzy i finansowanie terroryzmu stanowią globalne zagrożenia, które można zwalczyć jedynie podejmując wspólne wysiłki. Zwalczanie tych zagrożeń jest priorytetem dla UE i państw członkowskich. Trzecia dyrektywa w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy ma na celu intensyfikację działań oraz zapobieganie szkodom wyrządzonym stabilności i reputacji sektora finansowego i rynku wewnętrznego. Pełne wdrożenie dyrektywy powinno stanowić priorytet dla wszystkich państw członkowskich”.

• Trzecia dyrektywa w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy – Francja, Polska

Przyjęta w 2005 r. trzecia dyrektywa w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy opiera się na istniejących przepisach wspólnotowych i włącza do prawa UE dokonaną w czerwcu 2003 r. zmianę Czterdziestu Zaleceń Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF), międzynarodowego organu opracowującego standardy w dziedzinie zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. Dyrektywa ta zaostrza wspólnotowy system przeciwdziałania praniu pieniędzy, który ma obecnie zastosowanie do sektora finansowego, a także prawników, notariuszy, księgowych, pośredników w obrocie nieruchomościami oraz kasyn. Zakres dyrektywy został rozszerzony i obejmuje obecnie podmioty świadczące usługi dla trustów i przedsiębiorstw oraz wszelkich dostawców towarów, jeżeli płatności są dokonywane w gotówce w kwocie wyższej niż 15 tysięcy euro. Dyrektywa zawiera ponadto wymóg stosowania narzędzi zapobiegających praniu pieniędzy (identyfikacja klienta i weryfikacja jego tożsamości, przechowywanie rejestrów, szkolenie personelu itp.) w walce z finansowaniem terroryzmu. Dyrektywa wprowadza dodatkowe wymogi i zabezpieczenia dotyczące sytuacji, w których ryzyko jest podwyższone (np. transakcje z bankami korespondentami mającymi siedzibę poza UE).

• Rozporządzenie w sprawie informacji o zleceniodawcach, które towarzyszą przekazom pieniężnym – Polska, Hiszpania

Rozporządzenie mające na celu zwiększenie kontroli przekazów pieniężnych, co pozwoliłoby na odcięcie terrorystów i innych przestępców od źródeł finansowania, zostało przyjęte w 2006 r. Dla zagwarantowania identyfikowalności przekazów pieniężnych rozporządzenie wymaga, aby przekaz zawierał informacje na temat tożsamości nadawcy, w tym jego nazwisko (lub nazwę), adres i numer konta. Stosowne organy przestrzegania prawa mają natychmiastowy dostęp do tych informacji, co pomoże im w prowadzeniu dochodzeń, wykrywaniu i ściganiu terrorystów i przestępców oraz śledzeniu ich majątku. Rozporządzenia są bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich, jednak przedmiotowe rozporządzenie wymaga od państw członkowskich, aby ustanowiły one w prawie krajowym skuteczne, proporcjonalne i odstraszające sankcje za niezastosowanie się do przepisów rozporządzenia, obowiązujące od dnia 15 grudnia 2007 r., oraz aby powiadomiły o tym fakcie Komisję.

14. PRAWO: Lepsze stanowienie prawa sukcesem Europy

Ze strategicznego przeglądu procesu lepszego stanowienia prawa w Unii Europejskiej, który został przedstawiony w dniu 28 stycznia br. przez Komisję Europejską, wynika, że lepsze uregulowania prawne stanowią główny element europejskiej odpowiedzi na kryzys finansowy i gospodarczy. W przeglądzie wykazano również, iż uproszczone środki oraz zmniejszone koszty administracyjne przynoszą już korzyści zarówno obywatelom, jak i firmom – a w szczególności małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP). Dzięki radykalnemu uproszczeniu procedur zaproponowano już usunięcie niemal 1 300 aktów prawnych, czyli 7 800 stron Dziennika Urzędowego stanowiących ok. 10% dorobku prawnego Wspólnoty. Kolejne, już przedstawione lub planowane środki na rzecz zmniejszenia obciążeń administracyjnych, pozwolą zaoszczędzić ponad 30 mld euro. Tylko dzisiejszy wniosek w sprawie podatku VAT oznacza oszczędności rządu 18 mld euro. Wiodąca rola Komisji w działaniach na rzecz ograniczania obciążeń administracyjnych zainspirowała większość państw członkowskich – 21 spośród nich ustanowiło krajowe programy zmniejszania obciążeń administracyjnych. Komisja będzie również nadal dbała o ogólną poprawę jakości swoich nowych aktów prawnych poprzez dalsze doskonalenie przeprowadzanej oceny skutków. W tym celu wzmocni ona kontrolę zgodności z zasadą pomocniczości, usprawni proces konsultacji z zainteresowanymi stronami oraz zaostri ocenę skutków m.in. w odniesieniu do MŚP, obciążeń administracyjnych, praw podstawowych, konsumentów oraz regionów.

Przewodniczący Komisji Europejskiej **José Manuel Barroso** powiedział: „Zaproponowane przez Komisję zmniejszenie obciążeń administracyjnych stanowi jeden z podstawowych elementów europejskiej inicjatywy na rzecz naprawy gospodarczej. Świat nie stoi w miejscu, prawo musi więc być dynamiczne, a nie statyczne. Musi dostosowywać się do nowych sytuacji i nowych potrzeb. Poprzez intensywniejszy proces konsultacji z zainteresowanymi stronami, lepsze oceny skutków i ograniczanie obciążeń administracyjnych możemy sprawić, że europejskie prawodawstwo będzie jeszcze bardziej skuteczne i łatwiejsze do stosowania. Komisja spełnia pokładane w niej nadzieje. Mam nadzieję, że w najbliższych miesiącach państwa członkowskie oraz Parlament Europejski dotrzymają kroku Komisji i również wywiążą się ze swoich zobowiązań.”

Wiceprzewodniczący Komisji **Günter Verheugen** powiedział natomiast: „Po czterech latach od przyjęcia strategii na rzecz lepszego stanowienia prawa możemy ją określić jako sukces. Osiągnęliśmy już znaczące postępy i zamierzamy zrealizować jeszcze więcej do końca tego roku. Lepsze stanowienie prawa – regulowanie, kiedy jest to konieczne, przy jednoczesnym ograniczaniu do minimum obciążeń spoczywających na przedsiębiorstwach i obywatelach –

musi pozostać zasadniczym elementem naszej odpowiedzi na bieżące zawirowania gospodarcze.”

- **Radykalne upraszczanie prawa UE kontynuowano w roku 2008**

Poprzez uproszczenie i kodyfikację prawodawstwa Komisja w obecnym składzie podjęła działania, które w przypadku zaakceptowania przez Radę i Parlament, doprowadzą do ograniczenia dorobku prawnego Wspólnoty o prawie 10% — czyli o 1 300 aktów prawnych odpowiadających 7 800 stronom Dziennika Urzędowego. Potencjał uproszczeń w prawodawstwie jest jednak nadal duży. Komisja w 2009 r. zrealizuje zatem 33 nowe inicjatywy. W wyniku analizy istniejącego prawodawstwa UE pojawić się może 81 nowych inicjatyw, stanowiących uzupełnienie przyszłych działań na rzecz upraszczania. W związku z tym następna Komisja powinna być w stanie sfinalizować prace w tej dziedzinie.

- **Zmniejszanie obciążeń administracyjnych bez zwalniania tempa prac**

Od przedstawienia przez Komisję Europejską wniosku w sprawie zmniejszenia obciążeń administracyjnych spoczywających na przedsiębiorstwach w UE o 25% do roku 2012 oraz zaangażowania w to również państw członkowskich, liczba państw członkowskich, które wyznaczyły podobne cele na poziomie krajowym, znacznie wzrosła: z 7 w 2006 r. do 14 w 2007 r. i wreszcie do 21 w roku 2008.

W latach 2007 i 2008 Komisja zaproponowała 21 przyspieszonych działań, prowadzących do oszczędności dla przedsiębiorstw UE przekraczających 2,3 mld euro. Ponadto stworzono podstawy dla wniosków Komisji związanych z ograniczeniem kosztów na szeroką skalę. Dziś Komisja przyjęła wniosek, który dotyczy ambitnego przeglądu dyrektywy VAT mającego na celu zniesienie przeszkód w elektronicznym fakturowaniu. Potencjalne oszczędności w skali roku mogłyby wynieść nawet 18 mld euro w perspektywie średnioterminowej. W odniesieniu do prawa spółek Komisja planuje przedstawić wniosek pozwalający państwu członkowskiemu wyłączyć mikroprzedsiębiorstwa z zakresu stosowania unijnych dyrektyw dotyczących rachunkowości, co mogłoby przynieść dalsze 7 mld euro oszczędności. Zasada „najpierw myśl na małą skalę” stosowana jest ogólnie do tych dyrektyw w celu dostosowania systemów do potrzeb MŚP.

Więcej informacji na ten temat znajduje się w dokumencie **EC_Administrative Burden** w załączniku. Więcej informacji na temat elektronicznego fakturowania znajduje się w dokumencie **EC_VAT Burden** w załączniku

15. ROLNICTWO: Rynek przetworów mlecznych - Komisja proponuje dodatkowe środki mające wspomóc sektor

Mając na względzie ostatni spadek cen mleka i przetworów mlecznych komisarz ds. rolnictwa **Mariann Fischer Boel** obiecała wprowadzenie nowych środków mających na celu wsparcie rynku. W przyszłym tygodniu Komisja ponownie wprowadzi refundacje wywozowe za masło, ser, oraz pełne i odtłuszczone mleko w proszku. Po rozpoczęciu w marcu skupu interwencyjnego masła i odtłuszczonego mleka w proszku Komisja zobowiązuje się w razie konieczności do skupu ilości większych, niż ustalono uprzednio, poprzez regularne przetargi. W listopadzie, czyli wcześniej, niż ma to miejsce zazwyczaj, Komisja wprowadziła ponownie

prywatne przechowywanie masła ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2009 r. - również dla masła wyprodukowanego w grudniu 2008 r.

„Ostry spadek cen mleka w ostatnich miesiącach zaskoczył wiele osób” stwierdziła komisarz Fischer Boel. „Podczas podróży do różnych państw członkowskich rozmawiałam z wieloma wyraźnie zaniepokojonymi producentami. Unia Europejska musi im pomóc. Środki wprowadzone w ramach oceny funkcjonowania WPR znacząco pobudzą sektor, jednak musimy podjąć działania teraz, jako że wspomniane postanowienia wynikające z oceny zaczną obowiązywać dopiero od następnego sezonu. Wierzę, że proponowane dzisiaj środki przyczynią się znacząco do ustabilizowania rynku przetworów mlecznych.”

Po bezprecedensowym wzroście cen mleka i przetworów mlecznych w 2007 i na początku 2008 r., w chwili obecnej sytuacja na rynku uległa całkowitemu odwróceniu. Przy większej podaży na rynku światowym i mniejszym popycie na rynku wewnętrznym ceny rynkowe przetworów mlecznych spadły do poziomu zbliżonego, lub nawet niższego od cen interwencyjnych. Ceny wypłacane producentom mleka podlegają tym samym tendencjom. Odnotowano już znaczące spadki cen, zaś dalszy spadek jest prawdopodobny.

Interwencyjny skup masła i odtłuszczonego mleka w proszku rozpocznie się ponownie w dniu 1 marca (podlegać mu będą produkty wyprodukowane od lutego) i będzie trwał do końca sierpnia. Pierwsze 30 000 ton masła i 109 000 ton odtłuszczonego mleka w proszku zostanie skupione po uprzednio określonej cenie (cena interwencyjna). Należy się spodziewać, że taka ilość masła zostanie skupiona szybko, w wyniku czego konieczne będzie wsparcie rynku poza tym limitem. Zgodnie z wnioskami z oceny funkcjonowania, istnieje możliwość skupu dalszych ilości po cenach ustalanych w przetargach mających miejsce co dwa tygodnie. Komisarz Fischer Boel zwróciła się do podlegających jej służb o przygotowanie decyzji, która zostanie przedstawiona Komitetowi Zarządzającemu, w celu umożliwienia zastosowania takiej procedury w przypadku wyczerpania limitu 30.000 ton dla masła i 109.000 ton dla odtłuszczonego mleka w proszku, tak aby nie dopuścić do zawieszenia skupu interwencyjnego w okresie niskich cen.

Należy również ponownie uruchomić refundacje wywozowe. Ze względu na wysokie ceny na rynku światowym, refundacje wywozowe zostały zawieszono w czerwcu 2007 r. Jako że obecnie ceny na rynku światowym są niższe od cen interwencyjnych i rynkowych w UE, nasi eksporterzy nie są w stanie konkurować z resztą świata. Sytuacja jest jeszcze trudniejsza ze względu na problemy, z jakimi zmagają się eksporterzy wskutek kryzysu finansowego i kredytowego. Refundacje wywozowe zostaną wznowione nie tylko dla masła i odtłuszczonego mleka w proszku, ale również dla innych przetworów mlecznych które kwalifikowały się w przeszłości, zwłaszcza dla pełnego mleka w proszku i sera. Refundacje dla masła i odtłuszczonego mleka są ustalane za pomocą przetargu. Decyzja co do następnej rundy ofert zostanie podjęta w przyszłym tygodniu. W celu zwiększenia wydajności systemu częstotliwość przetargów wzrośnie z jednego do dwóch razy miesięcznie.

Podobnie jak miało to miejsce w przeszłości, refundacje wywozowe będą stosowane z poszanowaniem praw i obowiązków wynikających ze zobowiązań podjętych w ramach WTO. Konkretny poziom refundacji zależeć będzie od ofert otrzymanych z od handlowców i zostanie poddany ocenie z zastosowaniem zwyczajowych obiektywnych kryteriów, co pozwoli zagwarantować, że refundacje będą przyznawane jedynie w niezbędnym zakresie.

Dzięki tym środkom Komisja zamierza zapewnić producentów mleka i przemysł przetworów mlecznych, że wykorzysta wszystkie dostępne instrumenty w celu wsparcia rynku i zabezpieczenia dochodu producentów.

16. ROLNICTWO: Europejska Grupa ds. Etyki (EGE) zwraca się do Komisji Europejskiej z wnioskiem o wprowadzenie zasad etycznych do polityki rolnej

Europejska Grupa ds. Etyki spotkała się 22 stycznia z **Mariann Fischer Boel**, komisarzem ds. rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich, w celu przedstawienia najważniejszych zaleceń zebranych w opinii wydanej przez grupę na temat etycznych skutków najnowszych osiągnięć w technologii rolnej. Europejska Grupa ds. Etyki (EGE) jest niezależną, pluralistyczną, wielodyscyplinarną instytucją, składającą się z piętnastu ekspertów mianowanych przez Komisję, których zadaniem jest przedstawianie opinii w kwestiach etycznych.

W odpowiedzi na prośbę przewodniczącego Barroso, Europejska Grupa ds. Etyki (EGE) przyjęła w grudniu 2008 r. opinię w sprawie etycznych skutków najnowszych osiągnięć w technologii rolnej, w celu podjęcia nowych wyzwań i wykorzystania możliwości otwierających się przed sektorem rolnym UE. Grupa postanowiła skoncentrować się przede wszystkim na technologii rolnej i metodach podstawowej produkcji żywności pochodzenia roślinnego. W swojej opinii EGE zwraca uwagę na potrzebę wspierania innowacji w rolnictwie, niezbędnej do wyżywienia wzrastającej liczby ludności na świecie. EGE dodaje jednak, że same technologie nie zapewnią ostatecznych rozwiązań dla wyzwań stojących przed nowoczesnym rolnictwem w Unii Europejskiej i na świecie.

Grupa podkreśla konieczność wypracowania zintegrowanego poglądu i podejścia do technologii rolnej tak, by procesy produkcji, przechowywania i dystrybucji były rozpatrywane jako całość podczas dokonywania oceny skutków nowej technologii z punktu widzenia etyki. Za priorytety i zasady przewodnie, jakie muszą przyświecać wszelkim technologiom rolnym, grupa uznała następujące cele: (1) bezpieczeństwo zaopatrzenia w żywność, (2) bezpieczeństwo żywności oraz (3) zrównoważony rozwój.

Wykorzystując powyższe ramy etyczne jako punkt wyjścia, grupa EGE formułuje również w swojej opinii zalecenia dotyczące wielu kwestii, takich jak: przegląd wspólnej polityki rolnej UE, ocena skutków technologii rolnych, prawo do pożywienia, zrównoważony charakter technologii rolnych, bezpieczeństwo żywności, bioróżnorodność w rolnictwie, ochrona gleby i wody, biopaliwa, uprawy zmodyfikowane genetycznie; badania w zakresie nauk rolniczych, tworzenie polityki w zakresie upraw, światowy handel produktami rolnymi, system ochrony praw własności intelektualnej, uczciwa konkurencja oraz „monopole pionowe”, ceny żywności, aspekty społeczne, udział społeczeństwa, odpowiedzialność obywateli UE, odpady żywnościowe itp.

17. KULTURA: Pomoc państwa - Komisja przedłuża obowiązywanie zasad wspierania kinematografii do końca 2012 r.

Komisja Europejska przyjęła 28 stycznia br. komunikat w sprawie przedłużenia obowiązywania kryteriów oceny pomocy państwa na rzecz kinematografii i utworów audiowizualnych do 31 grudnia 2012 r. Komisja stosuje te kryteria, określone w komunikacie z 2001 r., w ramach unijnych zasad pomocy państwa przy zatwierdzaniu krajowych,

regionalnych i lokalnych programów pomocy na rzecz kinematografii. Nowy komunikat identyfikuje również szereg trendów, które prawdopodobnie należy uwzględnić w przyszłym komunikacie w sprawie kinematografii. W UE na wsparcie krajowego przemysłu filmowego przeznaczona jest co roku 1,6 mld EUR.

Neelie Kroes, członek Komisji ds. konkurencji, stwierdziła: „Kinematografia europejska jest jednym z filarów europejskiej ekspresji kulturalnej. Europejskie zasady konkurencji, a w szczególności zasady pomocy państwa, uwzględniają jej znaczenie. Przedłużając obowiązywanie komunikatu w sprawie kinematografii Unia z przyjemnością będzie kontynuowała zatwierdzanie wsparcia udzielanego przez państwa członkowskie na rzecz kinematografii europejskiej. Nasze zasady są dowodem na to, że konkurencja i kultura mogą współistnieć i wzajemnie się wzmacniać.”

„Olbrzymi sukces włoskiego filmu „Gomorra”, najlepszego filmu europejskiego w 2008 r., świadczy o dynamice kina europejskiego, które jest w stanie podróżować i odnosić sukcesy poza granicami”, powiedziała **Viviane Reding**, członek Komisji Europejskiej odpowiedzialna za Społeczeństwo Informacyjne i Media. Twórcy europejscy potrzebują stabilnych uregulowań prawnych dla sektora filmowego, aby mogli twórczo wyrażać siebie. Dlatego potwierdziła, że zachowane zostanie obecne podejście Komisji do pomocy udzielanej kinematografii na poziomie państw członkowskich na następne trzy lata. Europejski przemysł audiowizualny musi zmierzyć się z nowymi wyzwaniami na szybko zmieniających się rynkach. Dlatego konieczny jest dialog na temat znalezienia dróg przemiany tych wyzwań w nowe możliwości, w szczególności w możliwość lepszego wykorzystania rynku wewnętrznego oraz wyjścia poza granice Europy. „W tym kierunku zmierza nowa inicjatywa Komisji MEDIA Mundus, która jest programem współpracy między europejskimi specjalistami filmowymi i specjalistami z krajów wschodzących”, powiedziała komisarz Reding.

Nowe trendy zidentyfikowane w komunikacie obejmują wsparcie dla dziedzin aktywności innych niż produkcja filmowa lub telewizyjna (takich jak dystrybucja filmów i wyświetlanie cyfrowe), więcej regionalnych programów wsparcia dla branży filmowej jak również współzawodnictwo pomiędzy niektórymi państwami członkowskimi w celu zużytkowania pomocy państwa na przyciągnięcie inwestycji ze strony dużych, w większości amerykańskich, firm zajmujących się produkcją filmową. Trendy te mogą doprowadzić we właściwym czasie do udoskonalenia kryteriów przyznawania pomocy państwa. Są to jednak złożone kwestie i Komisja chce zastanowić się nad nimi razem z państwami członkowskimi, organizacjami wspierającymi branżę filmową oraz przedstawicielami europejskiego przemysłu filmowego.

• **Kontekst**

Przyjęty przez Komisję w 2001 r. komunikat w sprawie kinematografii ustanawia cztery szczególne kryteria zgodności, na podstawie których pomoc przyznawana na produkcję filmową na potrzeby kina i telewizji uznawana jest za pomoc na wspieranie kultury w rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. d) Traktatu WE. Kryteria te są następujące:

- ⇒ pomoc przeznaczana jest na rzecz produktów kultury;
- ⇒ producent musi mieć swobodę przeznaczenia przynajmniej 20% środków z budżetu produkcji na wydatki w innym państwie członkowskim, bez sankcji ograniczenia pomocy otrzymanej w ramach danego programu, wynikającej z obowiązku terytorialnego wykorzystania środków;

- ⇒ intensywność pomocy nie może w zasadzie przekraczać 50% budżetu produkcji, z wyjątkiem produkcji trudnych i niskobudżetowych; oraz
- ⇒ niedopuszczalna jest dodatkowa pomoc na szczególne działania związane z twórczością filmową.

UE wspiera europejski sektor kinematografii poprzez program MEDIA 2007, w ramach którego w latach 2007 – 2013 na szkolenia, rozwój i dystrybucję filmów europejskich poza granicami przeznaczono 755 mln EUR. Dzięki wsparciu udzielanemu w ramach programu MEDIA dziewięć z dziesięciu filmów jest pokazywanych poza krajem, w którym zostały wyprodukowane.

18. OCHRONA KONSUMENTÓW: Komisja Europejska wprowadza normę UE dotyczącą chodzików dla dzieci w celu zapobiegania wypadkom

Europejska norma bezpieczeństwa dotycząca chodzików dla dzieci, przyjęta formalnie przez Komisję Europejską z myślą o ograniczeniu dużej liczby wypadków wśród dzieci, została dziś opublikowana w Dzienniku Urzędowym. Uzyskane w ciągu ostatnich 20 lat dane ze szpitali, zarówno w Europie, jak i w USA, niezmiennie świadczą o tym, że chodziki dla dzieci stanowią zagrożenie – co roku udziela się pomocy tysiącom niemowląt z urazami spowodowanymi przez te urządzenia. Badania z Australii wskazują, że co najmniej co trzecie dziecko używające chodzika doświadcza urazu. Jak wynika z badań brytyjskiego Towarzystwa Zapobiegania Wypadkom u Dzieci (Child Accident Prevention Trust), chodziki powodują więcej urazów u dzieci niż jakikolwiek inny produkt służący do opieki nad dziećmi. Wypadki spowodowane przez chodziki – np. wywrócenie się lub upadek ze schodów – bywają bardzo groźne, ponieważ w większości przypadków powodują uraz głowy. W ramach normy UE wprowadza się wymóg testów stabilności na etapie produkcji oraz obowiązek projektowania chodzików w sposób ograniczający ryzyko urazów. Podczas posiedzenia Komitetu ds. Ogólnego Bezpieczeństwa Produktów w listopadzie 2008 r. państwa członkowskie poparły wniosek Komisji zmierzający do wprowadzenia tej normy; spotkał się on również z poparciem Parlamentu Europejskiego. Norma będzie stanowić jasny, łatwo dostępny i jednoznaczny dokument odniesienia w kwestii bezpieczeństwa dla wszystkich podmiotów gospodarczych i organów nadzoru rynku, mający zastosowanie przy produkcji, imporcie i kontroli chodzików dla dzieci.

Komisarz UE ds. konsumentów Meglena Kunewa powiedziała: „Przyjęta przez nas norma przyczyni się do ochrony bezpieczeństwa najmłodszych i najbardziej bezbronnych obywateli UE. Jakkolwiek głównym i najpewniejszym sposobem ochrony dziecka jest nadzór ze strony rodziców lub innych osób dorosłych, to środki zapobiegawcze przy produkcji artykułów dla dzieci również mają zasadnicze znaczenie.”

- **Na czym polega problem?**

Chodziki dla dzieci są każdego roku przyczyną tysięcy urazów u niemowląt. Wypadki polegają głównie na upadku ze schodów lub wywróceniu się i zdarzają się przeważnie wtedy, gdy dzieci próbują pokonywać nierówności, np. progi lub brzegi dywanów. Urazy wskutek takich wypadków bywają bardzo groźne, ponieważ w większości przypadków dotyczą głowy dziecka. Dane z Portugalii wskazują, że 850 dzieci w wieku od 7 do 15 miesięcy wymaga

pomocy z powodu urazów związanych z używaniem chodzików⁶. Połowa przypadków to upadki ze schodów, a ponad 60% urazów dotyczy głowy. Brytyjskie Towarzystwo Zapobiegania Wypadkom u Dzieci szacuje, że w Wielkiej Brytanii chodziki powodują więcej wypadków niż jakikolwiek inny produkt służący do opieki nad dziećmi – w 2002 r. hospitalizowano ponad 2 350 dzieci, które ucierpiały w wypadkach spowodowanych przez chodziki; prawie 70% z nich miało poniżej jednego roku. Według danych ze szpitala uniwersyteckiego w Tuluzie (Centre Hospitalier Universitaire de Toulouse) z lat 2003-2006 na pediatryczny oddział urazowy przyjęto 178 dzieci w wieku od 7 do 12 miesięcy, które ucierpiały w wyniku upadku przy korzystaniu z chodzika. W obliczu coraz częstszych urazów spowodowanych przez tego rodzaju urządzenia państwa członkowskie zwróciły się o ustalenie normy bezpieczeństwa na poziomie UE.

- **Jak wygląda procedura?**

Normę opracował Europejski Komitet Normalizacyjny (CEN); jest ona już stosowana przez organy nadzoru handlowego w państwach członkowskich przy kontrolowaniu rynku pod kątem niebezpiecznych produktów dla dzieci. Przestrzeganie tego typu norm UE jest dobrowolne; produkt wytworzony zgodnie z normą opublikowaną w Dzienniku Urzędowym UE jest uznawany za bezpieczny, natomiast jeśli producent zdecyduje się nie przestrzegać normy UE, to ma obowiązek zagwarantować, że jego produkt spełnia co najmniej takie same wymogi i poziomy bezpieczeństwa, jak przewidziane w normie. Wiąże się to z uciążliwym wymogiem zastosowania dodatkowych, konkretnych procedur certyfikacji, czego można uniknąć przez proste zastosowanie normy UE. Prowadzi to zwykle do powszechnego stosowania norm UE w danej branży.

- **Jakie główne zmiany i elementy wprowadza się w nowej normie?**

Główne ryzyko stosowania chodzika wiąże się z możliwością jego wywrócenia się. W związku z tym w nowej normie przewidziano testy i wymogi dotyczące stabilności, które mają temu zapobiegać. Nowa norma (nr ref.: EN 1273:2005) określa wymogi i testy stosowane w produkcji chodzików, ograniczające dziecku możliwość sięgania po niebezpieczne przedmioty i zmniejszające ryzyko upadku w miejscach mogących powodować niestabilność (jak schody lub progi). Szczególne znaczenie dla zapewnienia bezpiecznego stosowania chodzików mają ostrzeżenia i instrukcje skierowane do osób dorosłych, ponieważ to na nich, nadzorujących dzieci, spoczywa ostatecznie odpowiedzialność za stworzenie dziecku maksymalnie bezpiecznego otoczenia. Ponadto chodziki nie są urządzeniami do nauki chodzenia, a ich długotrwałe stosowanie może zaburzyć naturalny rozwój umiejętności chodzenia u dziecka. Z tego powodu w normie przewidziano również wymóg dołączania do chodzików instrukcji zwracających osobom dorosłym uwagę na fakt, że produkt ten nie jest przeznaczony dla dzieci powyżej określonej wagi ani dla dzieci, które nie potrafią jeszcze siedzieć bez pomocy.

19. OCHRONA KONSUMENTÓW: UE wprowadza zakaz stosowania fumanaru dimetylu (DMF) w produktach konsumpcyjnych takich jak kanapy i buty

⁶ Sprawozdanie Europejskiego Sojuszu na rzecz Bezpieczeństwa Dzieci (*European Child Safety Alliance*), 2006 r.

Stosowany w produktach konsumpcyjnych codziennego użytku, takich jak kanapy i buty, produkt biobójczy fumaran dimetylu (ang. Dimethylfumarate – DMF), który u setek konsumentów spowodował silne reakcje alergiczne, zostanie najprawdopodobniej wycofany z użytku w całej UE. Państwa członkowskie przyjęły w dniu 29 stycznia przedstawiony przez Komisję Europejską wniosek w sprawie decyzji, zgodnie z którą wprowadzanie na rynek UE produktów takich jak skórzane kanapy czy też buty, zawierających silnie uczulający DMF, zostanie zakazane. Produkty będące już w sprzedaży będą musiały niezwłocznie zostać wycofane z obrotu. W państwach takich jak Francja, Finlandia, Polska, Szwecja i Zjednoczone Królestwo konsumenci narażeni na kontakt z produktami zawierającymi DMF doświadczyli poważnych dolegliwości zdrowotnych, m.in. swędzenia skóry, podrażnień, zaczerwienienia, oparzeń, a w niektórych przypadkach wręcz ostrej niewydolności oddechowej. W oczekiwaniu na przyjęcie bardziej trwałego rozwiązania prawne wniosek w sprawie decyzji Komisji wprowadza środek nadzwyczajny obowiązujący na terenie całej Unii. Po dzisiejszym głosowaniu wniosek w sprawie decyzji Komisji zostanie przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu do konsultacji, a następnie zostanie ostatecznie przyjęty przez kolegium komisarzy.

Komisarz UE ds. konsumentów **Meglana Kunewa** powiedziała: „W kwestiach dotyczących bezpieczeństwa nie ma miejsca na kompromisy. Cieszę się, że system RAPEX sprawdza się i umożliwi nam dziś szybkie wycofanie z rynku niebezpiecznych produktów zawierających DMF. Jednak musimy podejmować dalsze działania na szczeblu europejskim, aby zlikwidować ten problem w zarodku. Wprowadzony na terenie całej UE zakaz stosowania DMF we wszystkich produktach konsumpcyjnych zmierza ku wyeliminowaniu poważnych zagrożeń dla zdrowia, a w szczególności silnych reakcji alergicznych, jakich doświadczyło wielu konsumentów narażonych na kontakt z tą substancją poprzez zwykłe skórzane przedmioty codziennego użytku.”

- **Zagrożenia związane z DMF**

Fumaran dimetylu (DMF) stosowany jest przez producentów w charakterze produktu biobójczego, aby zapobiegać rozwojowi pleśni mogącej pogarszać jakość skórzanych mebli lub obuwia podczas przechowywania lub transportu w wilgotnym otoczeniu. Produkt ten umieszczany jest w saszetkach przymocowywanych wewnątrz mebli lub wkładany do kartonów zawierających buty, gdzie ulatnia się, impregnując tym samym skórę i chroniąc ją przed pleśnią. Stwierdzono jednak, że poważnie zaszkodził konsumentom, którzy mieli kontakt z takimi produktami. DMF przeniknął przez ubrania i spowodował u wielu osób bolesne zapalenie skóry⁷. Sprawę dodatkowo pogarsza fakt, że zapalenie to jest w szczególności poważnych przypadkach trudne do wyleczenia. Obecność DMF stanowi zatem poważne zagrożenie. Zaniepokojenie wzbudziły informacje o tej niebezpiecznej substancji chemicznej, zgłoszone przez władze kilku państw członkowskich za pomocą wspólnotowego systemu szybkiego informowania o niebezpiecznych nieżywnościowych produktach konsumpcyjnych (RAPEX). Informacje w ten sposób rozpowszechnione dotyczyły kanap, foteli i butów. Testy kliniczne potwierdziły, że zapalenie skóry stwierdzone u osób, które miały kontakt z takimi produktami, faktycznie spowodowane było przez DMF.⁸ Francja i Belgia wprowadziły w

⁷ Williams, JDL, et al (2008), An outbreak of furniture dermatitis in the U.K. British Journal of Dermatology 159: s. 233-234

⁸ Rantanen, T. (2008), The cause of the Chinese sofa/chair dermatitis epidemic is likely to be contact allergy to dimethylfumarate, a novel potent contact sensitizer. Concise communication. British Journal of Dermatology 159: s. 218-221.

związku z tym zakazy na poziomie krajowym, podobny zamiar ogłosiła już również Hiszpania. Nowa, przyjęta dziś decyzja, obejmie już wszystkie państwa członkowskie.

- **Obowiązujące przepisy**

Stosowanie DMF w produkcji zostało już w UE zakazane na mocy dyrektywy o produktach biobójczych (98/8/WE), która zabrania stosowania produktów biobójczych zawierających DMF. Zakaz nie obejmuje jednak producentów spoza UE, którzy mogą takie niedozwolone produkty biobójcze stosować, a następnie eksportować swoje towary do UE. Dzisiejsza decyzja chroni więc europejskich konsumentów przed zagrożeniami związanymi z obecnością DMF w produktach importowanych - w takim samym stopniu, jak w produktach wytwarzanych na terenie Wspólnoty.

- **Środki wprowadzone ostatnio przez państwa członkowskie**

W grudniu 2008 r. Francja przyjęła dekret⁹ zakazujący przywozu i wprowadzania do obrotu mebli takich jak kanapy i fotele oraz obuwia zawierających DMF na okres 1 roku. Dekret ten zawiera również wymóg wycofania od konsumentów wszystkich mebli takich jak kanapy i fotele i obuwia lub ich opakowań, zawierających w widoczny sposób DMF. W styczniu 2009 r. Belgia wydała dekret¹⁰ zakazujący wprowadzania do obrotu wszystkich artykułów i produktów zawierających DMF. Wprowadzenie podobnych środków planuje Hiszpania.

20. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE: Ponad 3 miliony nazw zarejestrowanych pod domeną .eu

W dniu 11 stycznia obywatel niemiecki zarejestrował trzymilionową nazwę domeny .eu. Stało się to dwa i pół roku po powstaniu domeny i potwierdza jej sukces jako domeny najwyższego poziomu. Jest to czwarta pod względem popularności domena w Europie i dziewiąta na całym świecie. Poprzez promowanie wyraźnie europejskiej tożsamości domena .eu pomaga obywatelom i przedsiębiorstwom czerpać pełne korzyści ze wspólnego rynku. Domenę przyjęły międzynarodowe firmy oraz małe i średnie przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe i zespoły ekspertów oraz indywidualni Europejczycy pragnący zaznaczyć swoją obecność w sieci.

„Trzy miliony nazw pod domeną .eu oznaczają, że europejscy internauci mają do niej zaufanie”, stwierdziła **Viviane Reding**, unijna komisarz ds. społeczeństwa informacyjnego i mediów. Liczba ta, osiągnięta zaledwie kilka miesięcy przed trzecią rocznicą istnienia domeny, wskazuje na wyraźne poparcie społeczeństwa dla .eu: coraz więcej użytkowników korzysta z możliwości wyrażenia w sieci swojego europejskiego charakteru. Cieszę się zwłaszcza z tego, że coraz więcej małych i średnich przedsiębiorstw przyjęło domenę .eu jako integralną część tożsamości firmy. Mam nadzieję, że w przyszłości skorzysta z niej jeszcze więcej przedsiębiorstw.

⁹ Ministerstwo Gospodarki, Przemysłu i Zatrudnienia, dekret z dnia 4 grudnia 2008 r. zawieszający wprowadzanie do obrotu siedzeń i obuwia zawierających DMF. Dziennik Ustaw Republiki Francuskiej z dnia 10 grudnia 2008 r., pozycja 17 z 108.

¹⁰ Minister Zdrowia Publicznego i Minister ds. Ochrony Konsumentów, dekret ministerialny dotyczący zakazu wprowadzania do obrotu artykułów i produktów zawierających DMF. Belgijski Dziennik Ustaw z 12.1.2009 r.

Osiągając próg trzech milionów .eu umocniła swoje miejsce wśród 10 największych domen najwyższego poziomu na świecie takich jak .com, .net czy .org. Od momentu wprowadzenia w 2006 r. liczba rejestracji domen .eu stale rosła. Domeny .eu cieszą się dobrą reputacją: niedawne badanie przeprowadzone przez EURid, czyli rejestr domen .eu, wykazało, że użytkownicy nie tylko postrzegają .eu jako wyraz prawdziwie europejskiej tożsamości w internecie, ale uważają też, że domeny z .eu w nazwie są innowacyjne i nowoczesne.

Większość domen .eu zarejestrowano w państwach UE o największej liczbie ludności i najwyższym rozpowszechnieniu internetu. Na pierwszym miejscu nadal znajdują się Niemcy (30 proc.), następnie Holandia (14 proc.), Wielka Brytania (12 proc.), Francja (8 proc.) i Polska (6 proc.).

- **Dodatkowe informacje:**

Otwarta w dniu 7 grudnia 2005 r. domena .eu była początkowo dostępna dla posiadaczy praw pierwszeństwa. Od początku kwietnia 2006 r. adresy mogą w niej rejestrować wszyscy mieszkańcy UE i organizacje posiadające siedzibę na terytorium Unii. Zarządzaniem rejestrem .eu (bazą danych zawierającą wszystkie zarejestrowane nazwy) zajmuje się EURid, niezależna organizacja niekomercyjna. W ciągu pierwszego roku istnienia domeny zarejestrowano w niej 2,5 mln nazw, a w 2007 r. dodano następne 300 tys.

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska¹¹

¹¹ Na podstawie konferencji prasowych komisarzy oraz informacji prasowych KE.